

Radosna vijest

MISIJSKI LIST

U čemu je smisao našeg življenja?

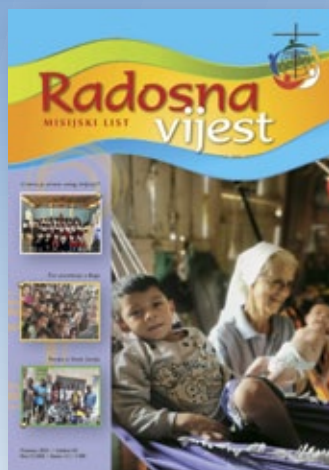

Živo pouzdanje u Boga

Poruka iz Svete Zemlje

Apostolat molitve za prosinac

Molimo da nas ova jubilejska godina ojača u vjeri te nam pomogne da prepoznamo Krista uskrsnuloga u našem svagdašnjem životu, preobražavajući nas u hodočasnike nade.

Sadržaj

Uvodnik	Vrijeme nade.....	3
U središtu	Sveta godina 2025.....	4
Iz života naših misionara	U čemu je smisao našeg življenja?.....	7
	Živo pouzdanje u Boga.....	8
	Poruka iz Svete Zemlje.....	10
Intervju	Intervju s fra Sandrom Tomaševićem.....	12
Apostolat molitve	Apostolat molitve za prosinac 2024.....	14
Aktualnosti	Dobrotvorna akcija misijske skupine u Čepinu.....	15
	Djelo svetog djetinjstva.....	15
	Duhovna obnova za župne misijske suradnike u Zagrebačkoj nadbiskupiji.....	16
	Svjetski dan misija u Konjicu.....	17
	Humanitarna izložba za misije.....	18
	Prilog sa sprovoda za misije.....	18
Životni put jednog misionara	Iz Hazaribaškog dnevnika.....	19
	Svršena je crkva u Morapaiu.....	20
In memoriam	Mons. Vlado Lukenda.....	21

Impressum **Izdavači:** Nacionalne uprave Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj i u Bosni i Hercegovini
Glavna urednica: s. Ivana Margarin, FDC; **Zamjenik glavne urednice:** mons. Luka Tunjić
Godišnja pretplata: Hrvatska 15 €; Bosna i Hercegovina 24 KM; europske zemlje 30 EUR; Australija 40 AUD; Amerika 40 USD; Kanada 40 CAD
Tisak: MONOGRAM j.d.o.o.; ISSN 1331-1204

Darove za različite misijske namjene i pretplatu *Radosne vijesti* možete slati na adrese i račune:

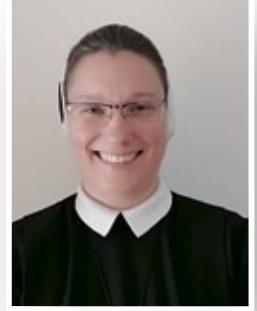
NACIONALNA UPRAVA PMD RH
Ksaverska cesta 12a, HR - 10000 ZAGREB
Tel. 00385/1/5635-055
E-mail: missio.croatia@misije.hr
web: www.misije.hr

Žiro račun:
Zagrebačka banka d.d., Zagreb
IBAN HR632360001101542876
SWIFT CODE: ZABAHR2X
Navesti svrhu uplate

NACIONALNA UPRAVA PMD BiH
Kaptol 32, BiH - 71000 SARAJEVO
Tel./fax: 00387/33/667-889
E-mail: missio.bih@bih.net.ba
web: www.missio.ba

Račun u konvertibilnim markama:
UniCredit Bank d.d.
Račun primatelja: 3383202200897320
Navesti svrhu uplate

Devizni račun:
UniCredit Bank d.d.
IBAN: BA393383204893626147
SWIFT CODE: UNCRBA22; No. 48-32-936261
Navesti svrhu uplate

s. Ivana Margarin

Vrijeme nade

Vrijeme došašća, koje živimo, vrijeme je snažno obilježeno čežnjom i nadom. Čežnjom za Isusovim dolaskom i nadom koja je ukorijenjena u njemu. Pitalo se često je li moguće doživjeti te osjećaje u današnjem svijetu u došašću, koje bi nam svojom tišinom trebalo dati prostora da oslušujemo čežnju svojeg srca za Bogom, koje bi nam trebalo pomoći da snažimo nadu da je Krist početak i svršetak svega, no umjesto toga s jedne nas strane prerađeno zasjajaju tisuće ukrasa i zaglušuju božićne melodije, stvarajući privid bajke, a s druge strane zapljuskuju nas pesimistična predviđanja ratova i nestabilnosti u svijetu. Kako u svemu tome pronaći pravu, realnu, kršćansku nadu?

Važno je uvijek imati na umu da je prvi Božić bio najteži, a ne čaroban. Povijesno Isusovo rođenje obilježeno je nesigurnošću, siromaštvom, odbačenošću. Upravo u takvu okruženju Bog je odgovorio na višestoljetnu čežnju izraelskog naroda i dao mu Spasitelja. Bog se rađa u mračnoj, hladnoj, smrdljivoj štali, u potpuno nesigurnu okruženju, da bi zauvijek bio svjetlo, toplina, miomiris i sigurnost čitavog svijeta, svakoga pojedinog srca. Njegovo rođenje preobrazi-

lo je čitavi svijet. I to je naša nada! Krist je naša nada! Ako ga želimo u svojem životu, ako ga pustimo da uđe, on će ojačati sve ono što je slabo u nama, rasvijetliti sve što je zatamnjeno grijehom, preobrazit će naš život. A po našim životima preobrazit će svijet!

Ljudi u čitavom svijetu, u siromašnim dijelovima, ali i u materijalno bogatima a duhom siromašnima, trebaju svjedočanstvo naše nade. Zato iskoristimo vrijeme došašća za jačanje vjere i pouzdanja u to da je Bog gospodar vremena i povijesti, da je sve u njegovoj ruci i da nam on uvijek ide ususret. Dozvolimo mu da se ponovno rodi u našim srcima, krenimo i mi ususret drugima kao „hodočasnici nade“, na što nas osobito poziva jubilejska godina koja je pred nama.

Drage misionarke i misionari, čitatelji *Radosne vijesti* i prijatelji misija, krenimo zajedno, povezani molitvom i brigom jednih za druge, prema Betlehemu, poklonimo se Spasitelju Svijeta i budimo svjetionici radosti i nade svakomu čovjeku u današnjem svijetu. Jer mi znamo komu smo povjerovali! (Usp. 2 Tim 1, 12.)

Sveta godina 2025.

U buli proglašenja Svete godine 2025. Spes non confundit (Nada ne razočarava) papa Franjo odredio je da jubilej 2025. traje od kraja prosinca 2024. do početka siječnja 2026. Jubilejska godina početak će otvaranjem Svetih vrata bazilike svetog Petra u Vatikanu 24. prosinca 2024. godine, čime će biti označen početak redovitog jubileja. U nedjelju 29. prosinca 2024. dijecezanski biskupi slavit će svetu euharistiju u svim katedralama i konkatedralama kao svečano otvorenje jubilejske godine. Sveta godina u mjesnim crkvama završava u nedjelju 28. prosinca 2025., a Sveta godina 2025. završit će zatvaranjem Svetih vrata bazilike svetog Petra u Vatikanu 6. siječnja 2026., na svetkovinu Bogojavljenja.

Ususret godini jubileja 2025.

Sveta godina 2025. u kontinuitetu je s prethodnim milosnim godinama, piše Papa u buli proglašenja jubileja te nastavlja:

„U posljednjoj redovitoj svetoj godini prijedena je prag dvijetisućite obljetnice rođenja Isusa Krista. Potom sam, 13. ožujka 2015., proglasio izvanrednu svetu godinu, s ciljem da se ljudima prikaže 'lice Božjeg milosrđa', središnji navještaj evanđelja za sve ljude u svim vremenima. Sada je došlo vrijeme za novu svetu godinu, u kojoj će se Sveta vrata ponovno širom otvoriti da bi se omogućilo živo iskustvo Božje ljubavi, koja u srcu budi sigurnu nadu spasenja u Kristu. Ova sveta godina istodobno će pokazati put još jednom temeljnom događaju za sve kršćane: godine 2033. slavit će se dvije tisuće godina od otkupljenja mukom, smrću i uskrnućem našeg Gospodina Isusa Krista. Pred nama je, dakle, putovanje obilježeno velikim etapama, u kojima Božja milost prethodi i prati narod, koji korača marljiv u vjeri, djelatan u ljubavi i postojan u nadi (usp. 1 Sol 1, 3). Na temelju tako duge tradicije i sa sigurnošću da će ova sveta godina biti intenzivno iskustvo milosti i nade za cijelu Crkvu, određujem da će se Sveta vrata bazilike svetog Petra u Vatikanu otvoriti 24. prosinca 2024., čime će biti označen početak redovitog jubileja. Sljedeće nedjelje, 29. prosinca 2024., otvorit će Sveta vrata svoje prvostolne crkve, bazilike svetog Ivana u Lateranu, čija će se 1700. obljetnica posvete proslaviti 9. studenoga ove godine. Dana 1. siječnja 2025., na blagdan Male Gospe, bit će otvorena Sveta vrata papinske bazilike Svete Marije Velike. Konačno, u nedjelju 5. siječnja otvorit će se Sveta vrata papinske bazilike svetog Pavla izvan zidina. Sveta vrata potonjih triju bazilika bit će ponovno zatvorena najkasnije do nedjelje 28. prosinca iste godine.“

Papa nadalje određuje da u nedjelju 29. prosinca 2024. dijecezanski biskupi slave svetu euharistiju u svim katedralama i konkatedralama, kao svečano otvorenje Svete godine, prema obredniku koji će se pripremiti za tu prigodu. „Za slavlje u konkatedralnim crkvama biskupa može zamijeniti delegat određen za tu prigodu. Neka hodočašće od crkve, izabrane za *collectio*, do katedrale bude znak puta nade koji, obasjan Božjom riječi, ujedinjuje vjernike. Za vrijeme potonjeg hodočašća neka se čitaju izvadci iz ovog dokumenta i puku proglasi jubilejski oprost, koji će se moći dobiti prema propisima sadržanim u istom obredu za slavlje Svete godine u partikularnim crkvama“, pojašnjava se u Papinoj buli te dodaje: „Tijekom Svete godine, koja u mjesnim crkvama završava u nedjelju 28. prosinca 2025., treba se pobrinuti da Božji narod s punim sudjelovanjem primi i poruku nade u Božju milost i znakove koji svjedoče njezinu djelotvornost.“

Redoviti jubilej završit će zatvaranjem Svetih vrata bazi-like svetog Petra u Vatikanu 6. siječnja 2026., na svetkovinu Bogojavljenja, kako se određuje u buli proglašenja Svete godine 2025.

„Neka svjetlo kršćanske nade dopre do svakog čovjeka kao poruka Božje ljubavi upućena svima! I neka Crkva u svakom dijelu svijeta bude vjeran svjedok te poruke!“ želja je svetog oca Franje.

Hodočasnici nade

Za Svetu godinu papa Franjo izabrano je geslo „Hodočasnici nade“.

Na službenim mrežnim stranicama <https://www.iubilaeum2025.va/en.html> možete pročitati u cijelosti bulu proglašenja Svete godine 2025. pape Franje, koja je objavljena na svetkovinu Uzašašća, 9. svibnja 2024.

U nastavku donosimo početak.

1. „Spes non confundit“, „Nada ne razočarava“ (Rim 5, 5). U znaku nade apostol Pavao hrabri kršćansku zajednicu u Rimu. Nada je ujedno središnja poruka predstojećeg jubileja, koji papa, prema drevnoj tradiciji, proglašava svakih dvadeset i pet godina. Mislim na sve hodočasnike nade koji će doći u Rim proslaviti Svetu godinu i na one koji će ju, s obzirom na to da ne će moći posjetiti grad apostola Petra i Pavla, proslaviti u partikularnim crkvama. Neka to bude trenutak živa i osobna susreta s našim Gospodinom Isusom Kristom, „vratima“ spasenja (usp. Iv 10, 7.9); s njime, kojega Crkva uvijek, posvuda i svima mora naviještati kao „nadu našu“ (usp. 1 Tim 1, 1).

Svi se nadaju. U srcu svakog čovjeka prebiva nada kao želja i očekivanje dobra, iako ne zna što mu sutra nosi. Međutim, nepredvidljivost budućnosti nekada izaziva proturječne osjećaje: od povjerenja do straha, od smirenosti do očaja, od sigurnosti do sumnje. Često susrećemo obeshrabrene ljude koji u budućnost gledaju sa skepsom i pesimizmom, kao da im ništa ne može donijeti sreću. Neka ovaj jubilej bude svima prigoda za oživljavanje nade. Riječ Božja pomaže nam pronaći razloge za to. Neka nam u tome bude vodilja ono što je apostol Pavao pisao kršćanima u Rimu!

Riječ nade

2. „Opravdani dakle vjerom, u miru smo s Bogom po Gospodinu našem Isusu Kristu. Po njemu imamo u vjeri i pristup u ovu milost u kojoj stojimo i dičimo se nadom slave Božje [...] Nada pak ne postiđuje. Ta ljubav je Božja razlivena u srcima našim po Duhu Svetom koji nam je dan!“ (Rim 5, 1 – 2. 5). Mnogo je poticaja za razmišljanje koje ovdje daje sveti Pavao. Znamo da Poslanica Rimljanima označava prijeloman trenutak u njegovu navjestiteljskom djelovanju. Dotad je naviještao u istočnom dijelu Carstva, a sad ga čeka Rim, sa svime što taj grad predstavlja u očima svijeta: velik izazov s kojim se valja suočiti u cilju naviještanja evanđelja koje ne zna za prepreke i ne poznaje granice. Pavao nije utemeljio

Crkvu u Rimu i on osjeća žarku želju posjetiti ju uskoro, da bi svima donio evanđelje Isusa Krista, umrloga i uskrsloga, kao navještaj nade koji ispunjava obećanja, uvodi u slavu te, utemeljen na ljubavi, ne razočarava.

3. Nada se, naime, rađa iz ljubavi i temelji se na ljubavi koja izvire iz Srca Isusova, probodena na križu: „Doista, ako se s Bogom pomirismo po smrti Sina njegova dok još bijasmo neprijatelji, mnogo ćemo se više, pomireni, spasiti životom njegovim.“ (Rim 5, 10) A njegov se život očituje u našem životu vjere, koji počinje krštenjem i razvija se u poučljivosti Božje milosti te je stoga oduhovljen nadom, koja se neprestano obnavlja i koja po djelovanju Duha Svetoga postaje nepokolebljiva.

Duh Sveti je, naime, onaj koji svojom trajnom prisutnošću u Crkvi putnici širi svjetlo nade u vjernicima: on ga održava poput goruće baklje koja se nikada ne gasi da bi davao potporu i snagu našem životu. Naime, kršćanska nada ne vara i ne razočarava, jer se temelji na sigurnosti da nas ništa i nitko nikada ne može rastaviti od Božje ljubavi: „Tko će nas rastaviti od ljubavi Kristove? Nevolja? Tjeskoba? Progonstvo? Glad? Golotinja? Pogibao? Mač? [...] U svemu tome nadmoćno pobjeđujemo po onome koji nas uzljubi. Uvjeren sam doista: ni smrt ni život, ni anđeli ni vlasti, ni sadašnjost ni budućnost, ni sile, ni dubina, ni visina, ni ikoji drugi stvor neće nas moći rastaviti od ljubavi Božje u Kristu Isusu Gospodinu našem.“ (Rim 8, 35. 37 – 39) Zato se ta nada ne slama pred teškoćama: ona se temelji na vjeri i hrani ljubavlju te nam tako omogućuje ići naprijed kroza život. Sveti Augustin piše u vezi s time: „Nemoguće je živjeti u ikojem stanju bez ove tri sklonosti duše: vjerovati, nadati se i ljubiti.“

Molitva jubileja 2025.

(pripremio papa Franjo)

Oče, koji si na nebesima,
daj da vjera koju si nam darovao
u svome Sinu Isusu Kristu, našem bratu,
i plamen ljubavi,
izlivene u naša srca po Duhu Svetom,
obnove u nama blaženu nadu
u dolazak tvoga kraljevstva!
Učini da nas tvoja milost preobrazi
da budemo brižni njegovatelji evandeoskog sjemena,
koje će čovječanstvu i svemu stvorenomu podariti rast,
dok puni pouzdanja
iščekujemo novo nebo i novu zemlju,
i da se, nakon pobjede nad silama zla,
zauvijek očituje tvoja slava!
Udijeli, molimo, da milost jubileja
živi u nama, hodočasnica nade,
i udijeli nam čežnju za nebeskim dobrima
te da se na cijeli svijet izlije
radost i mir našeg Otkupitelja!
Tebi, vječno blagoslovljen Bože,
slava i hvala u sve vijekove vjekova!
Amen.

JUBILEJ 2025. • SLUŽBENI KALENDAR VELIKIH DOGAĐAJA

PROSINAC 2024.

24. XII.

Službeno otvorenje jubileja u Rimu. Papa će na Badnjak u 19 h slaviti svetu misu na Trgu sv. Petra. Zatim će predvoditi obred otvaranja Svetih vrata, kroz koja će on sam prvi ući.

SIJEČANJ 2025.

24. – 26. I.

Jubiley svijeta komunikacija. Susret s Papom u Dvorani Pavla VI. 25. siječnja u 12:30 i misa s Papom u 10 h u bazilici sv. Petra 26. siječnja.

VELJACA 2025.

8. – 9. II.

Jubiley oružanih snaga, policije i sigurnosnih djelatnika. Misu će 9. veljače u 10 h predvoditi Papa na Trgu sv. Petra.

15. – 18. II.

Jubiley umjetnika (program će biti objavljen).

21. – 23. II.

Jubiley đakona. Misu će predvoditi Papa na Trgu sv. Petra 23. veljače u 10 h s dakonskim ređenjem.

OŽUJAK 2025.

8. – 9. III.

Jubiley svijeta volontera. Misu će 9. ožujka u 10 h predvoditi Papa na Trgu sv. Petra.

28. III.

24 sata za Gospodina.

U sklopu događaja 24 sata za Gospodina Papa će predvoditi pokorničko bdjenje u bazilici sv. Petra.

28. – 30. III.

Jubiley Misionara milosrđa. Susret s Papom 29. ožujka u 12 h u Dvorani Pavla VI.

TRAVANJ 2025.

5. – 6. IV.

Jubiley bolesnika i zdravstvenih djelatnika. Papa će predvoditi svetu misu na Trgu sv. Petra 6. travnja u 10:30.

25. – 27. IV.

Jubiley tinejdžera (program će biti objavljen).

28. – 29. IV.

Jubiley osoba s invaliditetom. Susret s Papom na Trgu sv. Petra 29. travnja u 11 h.

SVIBANJ 2025.

1. – 4. V.

Jubiley radnika. Misu na Trgu sv. Petra 4. svibnja u 10:30 predvodit će Papa.

4. – 5. V.

Jubiley poduzetnika. Misu će na Trgu sv. Petra 4. svibnja u 10:30 predvoditi Papa. Papina kateheza 5. svibnja u 12 h.

10. – 11. V.

Jubiley mimohodnih glazbenih sastava (koračnica). Misu 11. svibnja u 10:30 predvodi Papa na Trgu sv. Petra.

12. – 14. V.

Jubiley istočnih crkva (program će biti objavljen).

16. – 18. V.

Jubiley bratovština. Misu će na Trgu sv. Petra 18. svibnja u 10:30 predvoditi Papa.

30. V. – 1. VI.

Jubiley obitelji, djece, djedova, baka i starijih osoba. Misu će na Trgu sv. Petra 1. lipnja u 10:30 predvoditi Papa te podijeliti prvu pričest djeci.

LIPANJ 2025.

7. – 8. VI.

Jubiley crkvenih pokreta, udruga i novih zajednica. Duhovsko bdjenje predvodi Papa na Trgu sv. Petra 7. lipnja u 20 h. Misu će Papa također predvoditi na Trgu sv. Petra i 8. lipnja u 9:30.

9. VI.

Jubiley Svete Stolice. Meditacija s nanočonošću Sv. Oca u 10 h u Dvorani Pavla VI. Papa će predvoditi svetu misu na Trgu sv. Petra u 11:30.

14. – 15. VI.

Jubiley svijeta sporta. Misu će 15. lipnja u 9:30 predvoditi Papa na Trgu sv. Petra.

20. – 22. VI.

Jubiley državnih vlada (program će biti objavljen).

23. – 24. VI.

Jubiley sjemeništaraca. Kateheza s Papom na Trgu sv. Petra 24. lipnja u 9 h.

25. VI.

Jubiley biskupa. Papinska meditacija u lateranskoj bazilici 25. lipnja u 12 h.

25. – 27. VI.

Jubiley svećenika. Misu, tijekom koje će biti i svećeničko ređenje, 27. lipnja u 9:30 predvodit će Papa na Trgu sv. Petra.

SRPANJ 2025.

28. VII. – 3. VIII.

Jubiley mladih (program će biti objavljen).

RUJAN 2025.

15. IX.

Jubiley utjehe. Molitveno bdjenje s Papom u bazilici sv. Petra u 17 h za ljude koji prolaze bol i patnju zbog bolesti, žalosti ili su pretrpjeli nasilje ili zlostavljanje.

20. IX.

Jubiley pravde. Kateheza s Papom u 12 h.

26. – 28. IX.

Jubiley kateheta. Misu će na Trgu sv. Petra u 10.30, s ustanovljenjem novih kateheta, predvoditi Papa.

LISTOPAD 2025.

4. – 5. X.

Jubiley misija. Jubiley migranata. Susret s Papom na Trgu sv. Petra 4. listopada u 10 h.

8. – 9. X.

Jubiley osoba posvećenog života. Misu će 9. listopada u 10:30 predvoditi Papa na Trgu sv. Petra.

11. – 12. X.

Jubiley marijanske duhovnosti. Misu će 12. listopada u 10:30 predvoditi Papa na Trgu sv. Petra.

31. X. – 2. XI.

Jubiley svijeta obrazovanja (program će biti objavljen).

STUDENI 2025.

16. XI.

Jubiley siromaha (program će biti objavljen).

22. – 23. XI.

Jubiley zborova. Misu će 23. studenoga u 10:30 predvoditi Papa na Trgu sv. Petra.

PROSINAC 2025.

14. XII.

Jubiley zatvorenika. Misu će na Trgu sv. Petra u 10 h predvoditi Papa.

HAITI
– S. Mirjam Filipović

Dragi prijatelji misija! Često imamo osjećaj da vrijeme brzo prolazi. Da su naši poslovi ostali nedovršeni, planovi nedorečeni, želje neostvarene, srce neispunjeno – a vrijeme prošlo. Tako gledajući, možemo se pitati u čemu je smisao našeg življenja. Ima li mjesta za nadu boljeg života ovdje na zemlji, a i u vječnosti prema kojoj kročimo?

Kao mjerilo vremena imamo, primjerice, mjesece u godini. Što se više bližimo kraju godine, postajemo svjesniji te prolaznosti vremena, bez obzira na kojoj se strani svijeta nalazili. Razlika je samo jedna: u kakovim životnim okolnostima se nalazimo, i to utječe na kvalitetu života. Ondje gdje su ljudska prava neupitna, lakše se ostvaruje izbor po slobodnoj volji i životnom opredjeljenju. To nam pomaže u vlastitom postignuću i razvoju, kao i ispunjenju obveza prema obitelji i društvu. U tom se odražava uzajamno poštovanje i mogu zbrajati zajednička postignuća za dobrobit cijelog društva. Evo, to je nešto što bi nas moglo ohrabriti da smo na dobrom putu. Nešto što nam daje osjećaj zadovoljstva i da nam vrijeme nije prošlo bez traga ostvarenih planova.

Kao vjernici svjesni smo mnogobrojnih poteškoća s kojima se susrećemo u našem ovozemnom hodu, ali znamo da nismo sami. Bog je onaj koji daje snagu kako se nositi sa životnim poteškoćama. Njegova prisutnost u našem životu otklanja svako malodušje, strah, sumnju... To su, u biti, životni pu-

U čemu je smisao našeg življenja?

tevi koji nas vode k putu u vječnost na koncu našega ovozemnog života.

Možemo se radovati tomu prelasku u vječnost. Isusove su nam riječi potvrda i jamstvo za prekogrobni život. Isus, koji je put, istina i život, rekao je: „Tko u mene vjeruje imat će život vječni.“

Crkva nas napose poziva na molitvu za naše drage pokojnike i ujedno nam usvješćuje da su oni, prošavši kroz tamu smrti, ušli u beskonačnost života. To nama još predstoji.

Razlike u životnim izazovima

Kao što sam već spomenula, ne nalaze se svi u istim okolnostima. Većina čovječanstva živi u teškim uvjetima života, boreći se za egzistenciju i svakodnevno preživljavanje. Jedna od mnogih zemalja svijeta je i Haiti, koji je pogođen okrutnim i nesavladivim teškoćama. Misionari po poslanju svoje mjesne Crkve, kao i razne druge humanitarne organizacije na strani su obespravljenih i najugroženijih slojeva društva, da bi im olakšali njihove bezizlazne životne situacije.

U Haitiju već godinama prevladava nasilje, otmice, progon iz vlastitih domova i ubojstva nevinih stanovnika. Središnji dijelovi zemlje i sam glavni grad pod kontrolom su naoružanih skupina, koje vrše teror nad stanovništvom. Cestovni, morski i zračni promet svako malo blokiraju u smjerovima juga i sjevera. To sprječava protok robe i onemogućuje kretanje. Tako da nedostaje hrane, lijekova i svega što je za život potrebno. Time su pogođeni

najosjetljiviji – djeca, nemoćni, ljudi starije životne dobi i bolesni za koje se nema tko brinuti.

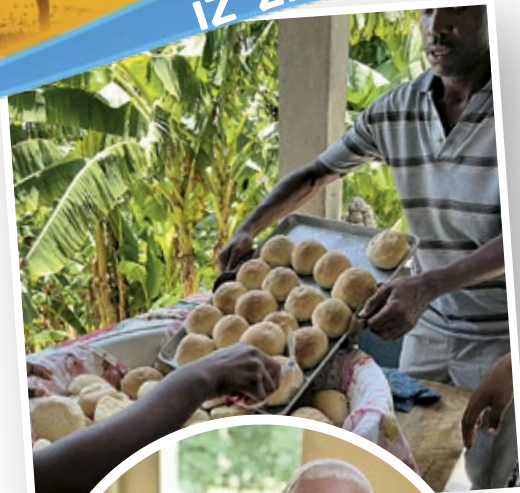
Prošle godine, kad su naoružane skupine zauzele područje na kojem se nalazi naša misijska postaja, više nije bilo moguće ondje djelovati. Na poziv biskupa Biskupije Jérémie, na zapadu zemlje, nastavila sam misijsko djelovanje i pastoralni rad u novoosnovanoj župi u gradu Jérémieju, zajedno s upraviteljem te župe. Pomažemo svima bez razlike, koliko nam je moguće.

Dragi prijatelji misija, dragi naši dobročinitelji, vašom donacijom uključeni ste i vi u svaki pothvat koji ostvarujemo na području naše župe, ali i šire, jer nam se za pomoć obraćaju mnogi u svojim raznolikim potrebama. Od srca vam hvala!

Mnogo ih je i svi oni imaju svoju životnu priču. Tužnu priču!

Ovih dana nakon nedjeljne sv. mise pred crkvom susrećem čovjeka mladih godina koji se obraća s molbom za pomoć. Iznemogao od duga pješačenja i jarka sunca, već je teško govorio, a očito je bio gladan i žedan. Nakon što je popio koji gutljaj vode koju je dobio, započinje priču.

Dijete je ovog kraja. Neimaština ga je nagnala da već sa svojih dvanaestak godina odlazi odavde. Nije imao više nikoga tko bi se brinuo o njemu. Vrijeme je prolazilo, a on se snalazio kako je znao i mogao. Često radi u najmovima za sitni novčić i jedan obrok. Tako je došao do glavnog

BRAZIL
– S. Gita Klobučar

grada. Stekao je radne navike, pa je lakše pronalazio posao, da bi stao na svoje noge. Upoznaje djevojku s kojom sklapa brak. Imali su skroman smještaj, u kojem su živjeli s troje djece, od kojih je jedno beba od šest mjeseci. Međutim, glavni grad je postao pakao za mnoge. Naoružane bande, jednostavno, haraju gradom. Nedavno su zauzeli dio grada u kojem je on sa svojom obitelji živio. Uz Božju pomoć uspjeli su napustiti grad i izbjeći ono najgore.

Tako su se našli na cesti bez ičega. Kamo krenuti s troje male djece? Znali su da im više nema povratka u njihov skromni smještaj. Uputili su se prema jugu i mjestu njegova djetinjstva. Dugo i teško bilo je to njihovo putovanje. Više pješice nego vozeći se. Kad su stigli nadomak Jérémieja, djecu i suprugu ostavio je da se odmore. On se sam zaputio potražiti pomoć za svoju obitelj, koja je ostala negdje na rubu ceste koja vodi u grad.

Pokazatelj je to roditeljske ljubavi i skrbi za djecu, koja nema mjere, nego ide do kraja i posljednje snage. Hvala Gospodinu na tome i na stotinama tisuća takvih roditeljskih uzornih primjera predanja i požrtvornosti za svoju djecu!

Živo pouzdanje u Boga

Nikada nije jednostavno prenijeti svoja iskustva onoga što smo doživjeli drugima. Bez obzira na to je li to pozitivno ili negativno, uvijek ostane dio koji se riječima ne može ispričati, koje možeš samo prebirati u svojim mislima i svojem srcu. Možda su to neki zvukovi, mirisi, boje ili okusi koji zauvijek ostanu zaključani u tvojim sjećanjima, a da drugima možeš dati tek obrise i nadati se da su u njima pobudili ono što u tvom srcu gori. Baš se tako osjećam kada sada pokušavam na papir staviti i vama, dragi čitatelji Radosne vijesti, prenijeti dio svojega misijskog iskustva u Amazoniji tijekom protekle godine.

Početak kolovoza 2023. godine započeo je moj put na dugo željeno misijsko iskustvo. Već sam u jednome od prethodnih brojeva *Radosne vijesti*, zajedno sa s. Bea-

tricom Krstačić, pisala o tome kakva me stvarnost i kultura dočekala. Tropska klima, koja podrazumijeva visoke temperature tijekom cijele godine, velika vlaga u zraku, koja rezultira stalno oznojenim licem, bila je moja svakodnevnica.

Selo u kojem sam živjela zajedno s još dvije sestre Sv. križa zove se Itapeaçu, a njegovi stanovnici bili bi sada uvrijeđeni kad bi pročitali da sam njihovo mjesto stanovanja nazvala selom. Smatraju se većom teritorijalnom jedinicom od sela, a manjom od grada, a takva mjesta nazivaju se distrikti. Prvi bliži grad zove se Urucurituba. Grad Urucurituba bio je i sjedište naše župe, koja broji 42 zajednice ili, bolje recimo, filijale. Ako ovo kojim slučajem čita koji župnik, vjerujem da ga oblijeva znoj, kao mene dok sam živjela u Amazoniji. Jer jasno je da tamošnji župnik nije u mogućnosti svake nedjelje slaviti misu u svakoj zajednici. U neke zajednice zato odlaze časne sestre zajedno s vjernicima slaviti službu Božje riječi. Nakon što sam donekle savladala portugalski, bilo je sasvim normalno da i ja sama pođem u naše filijale slaviti službu

riječi. Ne moram vam ni opisati količinu treme koju sam osjećala kad sam prvi puta trebala propovijedati u jednoj od zajednica, što zbog činjenice da ja trebam propovijedati, a što zbog činjenice da trebam propovijedati na portugalskom jeziku. No jednostavnost i toplina tamošnjih ljudi učinila je da sam se ubrzo počela veoma radovati tim mogućnostima, kao i susretima s ljudima u njihovim katedralama i domovima, ali i tomu da imam povlasticu navijestiti ono što je u mojem životu i srcu tako živo: da nas Bog ljubi i da nikada ne će odustati od nas.

Stanovnici Amazonije najvećim brojem potomci su Indijanci, ali se svoje kulture veoma srame. Davno prije njihove pretke bijeli osvajači uvjerali su da su bezvrijedni, bez duše, lijeni i nepoželjni. Nažalost, još uvijek su uvjereni u te laži te žele zaboraviti tko su. Narod koji ne prihvaća svoju prošlost ne može biti ostvaren u svojoj sadašnjosti, a ne može se ni nadati svijetloj budućnosti. I baš zato postoji puno iskorištavanja ljudi na svim moguće zamislivim razinama. Nezamislivo je iskorištavanje šume, rijeke, ljudi, a iskorištavatelji su bogati, često stranci.

Možda me najviše potresla činjenica raširenosti seksualnog iskorištavanja djece. O tome s vama želim podijeliti samo jedan primjer, koji su mi ispričale moje sestre. Jedna je učiteljica prozvala devetogodišnju djevojčicu u osnovnoj školi jer je vrlo često spavala pod nastavom. Da bi ju opravdala, druga su djeca bez imalo sustezanja ili skrivanja rekla učiteljici kao da joj iznose najuobičajeniju stvar na svijetu: „Ali

učiteljice, nemojte se ljutiti, ona radi noću.“

Ako i nisu uključena u prostituciju, seksualno iskorištavanje ili iskorištavanje u svrhu trgovine drogom, djeca su često izložena različitim negativnostima.

Kad smo prvi puta posjetili baku Mariju u njezinoj kući, bilo je to u devetnici uoči Božića. U Brazilu se prakticira tzv. *circulo biblico* ili biblijski krug. Najjednostavnije rečeno, manja skupina vjernika okupi se u kući nekoga tko također pripada župnoj zajednici, ali slabije sudjeluje na misnim slavljinama ili službi riječi, pozove svoje susjede, prijatelje i zajedno čitaju Božju riječ, aktualiziraju je, razmišljaju i dijele ono kako tko razumije i kako ga Bog nadahnjuje. Ti susreti s Božjom riječi puni su života i duboke vjere i pouzdanja. Ne jednom sam se posramila pred vjerom i tako živim pouzdanjem u Boga o kojoj ti ljudi svjedoče tako spontano i kao da je to samorazumljivo. Postoji puno nepoznavanja crkvenih i liturgijskih propisa, prečesto stil života odudara od onoga što bismo mogli nazvati čestiti život te je potrebno uložiti puno truda u formaciju, ali unatoč svemu tome vjera je živa. Mariju poznajemo iz crkve. Često je viđena, gotovo redovito, na nedjeljnim misama ili službama riječi. Najčešće joj se obraćamo kao Maurovoj baki. Mauro, dječak od 11 godina, prisutan je na župnoj katehezi, pjeva i priprema se postati ministrant. Vrlo je spretan, zanimljiv i dobro odgojen. Kad vas taj dječak pogleda u oči, možete vidjeti da iza sebe ima priču koja ga čini dvostruko starijim nego što jest i time

ga izdvaja od njegovih prijatelja. Naime, njegov tata je ovisnik o teškim drogama, živi ovdje u našem mjestu i s Mauro, zapravo, uopće ne provodi vrijeme. Ne znam je li gora ta činjenica ili ona druga, da ga je mama napustila i ostavila u kući s takvim ocem. Srećom, ima dobru baku, koja se trudi postaviti ga na noge i dati mu u ruke oruđe za budućnost.

Na tome prvom susretu u njihovoj kući dočekala nas je i jedna lijepa djevojčica. Maurova rođica, koja s ponosom kaže da ima šest godina. Mirno je sjedila među nama i pažljivo slušala o čemu smo razgovarali. Budući da se nije upuštala u igru s drugom djecom, koja su se igrala u našoj blizini, pomislila sam da je samo sramežljiva. No onda je u jednom trenutku baka započela priču. Djevojčica živi s majkom i njezinim novim dečkom, ali toliko ne želi biti u njihovoj blizini da se zna išuljati iz kuće i doći k baki. I onda baki prepričava o scenama nasilja, fizičkoga i seksualnoga, kojemu svjedoči u svojoj kući. Slušajući detalje koje je baka Marija prepričavala, postala sam tako žalosna, promatrajući to dijete kojemu djetinjstvo, a s njime i radost, nestaje iz ruku zbog zločestoća koje čine odrasli.

Pri jednom od idućih posjeta Marija nam je ispričala da se dogodila promjena u životu djevojčice. Jednog je dana došla u suzama k baki i rekla da je pobjegla kroz prozor jer više nije mogla slušati galamu u kući. Toliko je bila žalosna da je baki rekla da ju boli cijelo tijelo i da želi umrijeti. Baka ju je s puno nježnosti ukorila, rekavši joj da ne smije tako nešto

Poruka iz Svete Zemlje

SVETA ZEMLJA

– Josip Soldo, salezijanski bogoslov

Hvaljen Isus i Marija, dragi čitatelji Radosne vijesti, i sretan vam Božić! Ja sam Josip Ivan Soldo, misionar u Etiopiji, no ovog puta ne pišem vam iz Etiopije, nego iz Svete Zemlje. U ovom članku moći ćete vidjeti kako izgleda normalan život mladog misionara.

Ja sam redovnik salezijanac, pa tako odlazak u misije nije nužno povezan sa svećeništvom, kao što je to u drugim slučajevima. Mi salezijanci prisutni smo u 136 zemalja svijeta i kada izrazimo želju da idemo u misije, naša nas družba pošalje u koju od tih zemalja, gdje se većinom bavimo misionarskim karizmatičkim radom, a to je u našem slučaju rad s mladima. Ja sam osobno bio u Addis Abebi, u jednom centru koji je bio posvećen djeci s ulice, gdje sam proveo lijepe trenutke učeći i radeći sa braćom za dobrobit mladih. Drugo mi je iskustvo bilo na sjeveru Etiopije, u dijelu zemlje gdje je bio rat, koji je, Bogu hvala, završio, tako da sam proveo jedno ljeto učeći o kulturi i zajedno s mladima provodio svoju misiju u školi i oratoriju. No onda je došlo vrijeme da nastavim svoj studij teologije, pa me provincijal poslao u Svetu Zemlju, gdje se pripremam za svoj svećenički poziv. Ovdje zajedno sa mnogim studirajućim braćom iz Hrvatske, Ivan Dvoraček i Hrvoje Kolak, kao i još pedesetak braće doslovno iz cijelog svijeta, tako da je život obogaćujući kulturno i u svakom smislu.

Naš studentski život protječe u svakodnevnom predavanjima, dok smo za vikend raspoređeni po Svetoj Zemlji u raznim emigrantskim, ali i autohtonim izraelsko-arapskim katoličkim zajednicama, gdje pomažemo u apostolatu. Bogu hvala, imamo i slobodnog vremena za učenje, ali i za obilazak Svete Zemlje. Mogućnost da možemo biti ovdje gdje jesmo uistinu je dirljiva – vidjeti grob u kojem je Isus ležao, mjesto gdje se rodio. Gledati Židove svaki dan znači biti bliže Isusu, jer i Isusa sada zamišljam drukčije. To je uistinu predivno!

Naš samostan smješten je u Jeruzalemu, tako da je do Svetog Groba potrebno prošetati dvadesetak minuta, i to je uistinu velika milost. To nas je potaknulo da bi bilo dobro možda snimiti to sve i staviti na YouTube te ljudima pokazati kako to sve izgleda, jer ima mnogo ljudi koji nisu u mogućnosti doći i vidjeti to uživo.

Iako je ta ideja na početku bila malo naivna, jer nismo imali ni opremu za snimanje, ni mikrofone, ni doslovno ništa osim toga misionarskog žara da približimo ljudima slikom i tonom ovu Isusovu domovinu, s vremenom smo uspjeli skupiti nešto opreme i nakon tri godine uspjeli „izbaciti“ naš prvi video, a sada izlaze i sljedeći nastavci.

O čemu je riječ?

Iza ovoga našeg projekta stoje trojica mladih salezijanskih studenata teologije iz Jeruzalema: Ivan

željeti, jer joj je Bog dao život, a on ima i plan s njezinim životom. Baka joj je dalje rekla neka iz svega srca zamoli Isusa da joj pomogne i bude blizu i da ako bude vjerovala, Isus će joj pomoći. Djevojčica je nakon nekog vremena veselo poskočila sa stolca i rekla baki: „Pa on je tu! Gledaj, bako, kraj tebe je i kaže mi da me nikada ne će napustiti! I da znaš, bako, ne boli me više tijelo i napokon mogu udahnuti do kraja.“ Nakon malo vremena majka te djevojčice počela je mijenjati svoj život i vratila se svojem prvom mužu te su do kraja mogeg boravka živjeli vrlo skladno.

Toliko je još toga u mojim mislima što bih podijelila s vama, ali sad ću privesti kraju. Želim vas zamoliti da se danas pomolite za sve koji su ondje daleko i možda u ovom trenutku trebaju vašu zagovornu molitvu da ih ohrabri i pomogne im živjeti puninu djece Božje. Ali nemojte zaboraviti ni sve one koji su otišli daleko od svojih domova da bi naviještali Isusovu ljubav ovomu svijetu. Bog vas blagoslovio!

Dvoraček, Hrvoje Kolak i ja. U susretima s hodočasticima koji dolaze u Jeruzalem, Betlehem, Galileju i mnoga druga sveta mjesta zamijetili smo njihovu ljubav i žar za time da znaju više. Upravo zato je podnaslov serijala koji će nas pratiti kroz svaku epizodu *Zanima te? Pogledaj!*.

Kako je to sve bilo i tko nam je pomogao? Da bi se snimio kvalitetan video, uistinu treba puno truda i znanja. Mi smo trud imali, ali znanje baš i ne. Međutim, u pomoć nam je priskočio naš brat Ivan Šibalić i ponudio nam pomoć *Nove Eve*.

Sad se sigurno pitate što je to *Nova Eva*. To je salezijanski kanal na *YouTubeu*, koji je nastao u sklopu programa *Mladi za mlade*. Tako, kao onda tako i sada, mladi ljudi koji vole Isusa uložili su svoj trud i znanje da naprave nešto kvalitetno, da bi na taj način evangelizirali mlade. Na kanalu *Nova Eva* možete zbog toga pronaći mnoštvo zanimljivih i kvalitetnih sadržaja koji imaju za cilj približiti mlade Bogu ili im pomoći. Naprimjer, možete naći instrukcije iz kemije na iznimno visokoj razini. Ako komu zapinje kemija od vaše djece, neka si to pogleda, jer ima odličnih stvari. Od duhovnog sadržaja možete naći prijenos mise svaki dan, glazbu mladih katoličkih umjetnika, koji svoj glazbeni razvoj mogu započeti upravo zbog *Nove Eve*, koja ih podupire video i audio produkcijom. Zanimljivo je da je i „Božja pobjeda“ tako započela svoj put, a svi znamo tko su oni sada. Iznimno vrijedne audio materijale o. Slavka Pavina također možete pronaći ondje, a koji će vam pomoći da rastete u svojem duhovnom životu.

Uz mnoštvo drugih stvari sada možete pronaći i naše videe, koji malo-pomalo izlaze na tom kanalu na *YouTubeu*, i ja bih vas zamolio da nas podržite tako što ćete pogledati naš video, koji će vam zasigurno biti zanimljiv, i da se pretplatite na kanal *Nova Eva*. To vas ništa ne stoji, no za *Novu Evu* to je važno, jer će biti vidljivija na internetu.

Kako rekoh, *Nova Eva* nam je predložila podršku, tako da su stručnjaci iz *Nove Eve* neumorno radili zajedno s nama trojicom da nas osposobe za montažu, ton i tehnike snimanja. Ovo u što smo se upustili upravo je misijski projekt, a *Nova Eva* također je misijska, jer za cilj ima evangelizaciju. Pa su razvili i aplikaciju koja se zove upravo tako – *Nova Eva*, gdje se može naći uistinu sve što mladu katoliku treba.

Studirati u Svetoj Zemlji, kako rekoh, nosi svoje izazove i blagoslove. Jedan od izazova je rat o kojem sigurno slušate, pa vas zanima kako smo mi. Jeruzalem je izvan ratne zone, tako da smo mi na sigurnome. S vremena na vrijeme doleti koja raketa iz Gaze, Libanona ili Irana, ali Bogu hvala, Izrael je jaka zemlja, pa se uspješno brane od tih napada, štiteći tako svoje građane, a i nas. Mi nemamo nikakvih restrikcija, ljudi su ljubazni prema nama. Mi svakodnevno molimo da rat prestane i da se taoci vrate svojim obiteljima i da zlo koje najviše pogađa malog čovjeka završi. Zanimljivo je kako Židovi malo znaju o kršćanima, a i to kako mi znamo malo o njima, a naše su religije tako snažno isprepletene, pa se tako nekada možemo naći u razgovoru o tim temama uz veliko uvažava-

nje naših razlika. U našim videima pokušat ćemo i to prikazati svojim gledateljima.

Posebno je slaviti Božić ovdje, na mjestu gdje se Isus rodio. Mi kao zajednica svake godine idemo u Betlehem i u špilji Isusova rođenja imamo misu. A ono što je uistinu posebno je vidjeti te silne različite kršćanske denominacije kako svaka na svoj način slavi jedinoga i pravog Boga na jednome te istom mjestu.

Tu su u Svetoj Zemlji i naši fratri iz Hrvatske, s kojima se nademo i u obiteljskom ozračju zapjevamo i pojedemo što hrvatsko. Naučili smo skuhati sarmu i krumpire ispod peke. Nekad nam se pridruži i naša veleposlanica, tako da je ta mala šarolika hrvatska zajednica nama ovdje poveznica s našom Hrvatskom.

Ovdje sam naučio još jednu važnu stvar za moj misionarski poziv: gdje god se nalazili, uvijek možemo napraviti što za evangelizaciju. Svi ljudi koji se trude živjeti onako kako je Isus tražio grade mir, ljubav i zajedništvo sa svima te su Isusovi misionari. Tako svaki čovjek u svojoj obitelji može pokazati ljubav bližnjima, roditelji mogu biti misionari tako što će ustrajno ići na misu, redovito se ispovijedati i u ljubavi živjeti život sa svima te tako primjerom naučiti djecu što je to biti kršćanin. Djeca mogu učiti tako svoje prijatelje, i ta ljubav i poruka o ljubavi koju nam Novorođeni Isus donosi može se širiti i zapaliti cijeli svijet.

Ivan, Hrvoje i ja obećavamo vam tri prelijepa videa o Betlehemu za božićno vrijeme, da vam približimo kako to sve ovdje izgleda. Uz molitve i zagovor na ovim svetim mjestima, želimo vam sretan Božić!

Poruka iz Svete Zemlje i razgovor s fra Sandrom Tomaševićem, članom uprave Kustodije Svete Zemlje i ravnateljem Franjevačkoga dječjeg doma u Betlehemu

? Fra Sandro, predstavite se čitateljima *Radosne vijesti* i ispričajte kako je to biti stanovnik Jeruzalema, grada koji je svet i za kršćane, i za židove, i za muslimane?

! Moje ime je fra Sandro Tomašević. Župni sam vikar u Betlehemu te ravnatelj dječjeg doma, kao i ravnatelj Katoličke akcije (sportski i kulturni centar) te sam zadužen za pastoral zvanja. Usto sam i u upravi Kustodije Svete Zemlje. Prije ove službe bio sam u Jeruzalemu te mogu reći da je sigurno posebno biti stanovnik Jeruzalema, i to ovozemaljskoga. Na dvije minute od našeg samostana bazilika je Sv. groba te je doista velika milost živjeti na svetim mjestima, ali i odgovornost. Jeruzalem je sveti grad za tri najveće religije na svijetu te samim time privlači toliko hodočasnika iz cijelog svijeta. Hodočasnike možemo vidjeti čak i sada, kada nema baš previše ljudi koji posjećuju Svetu Zemlju, zbog ratnih zbivanja na Bliskom istoku.

? Ravnatelj ste Franjevačkoga dječjeg doma u Betlehemu. Predstavite nam rad doma i

recite koja je vrijednost doma za narod i mlade!

! Dječji dom u Betlehemu u funkciji je od 2007. godine te je u ovih 17 godina spašeno više od 180 kršćanskih dječaka s ulice. Naš dom osnovan je za skrb o kršćanskoj djeci u potrebi zbog ozbiljnih socijalnih, psiholoških i ekonomskih problema. Dom im pruža sigurno i brižno utočište, u kojem su zadovoljene njihove obrazovne i duhovne potrebe. U domu im je omogućeno okruženje koje potiče njihov osobni rast, društvenu prilagodbu i formaciju. Duh suradnje između medicinskih stručnjaka, svećenstva, učitelja i specijalista pomaže tim dječacima da postanu zreli i odgovorni kršćanski mladići.

? Djeci u domu vi ste i otac i majka, to je vaša misija. Koliko je važno da budemo svjesni da smo svi pozvani biti misionari, glasnici Božje ljubavi?

! Poslanje Crkve u cijelom je svijetu u prvom redu misionarsko. Svi smo pozvani biti misionari, gdje god se nalazili. Misionari Božje ljubavi i milosrđa. Po svojih misio-

narima Bog stiže do najudaljenijih dijelova svijeta, ali i do, primjerice, naših susjeda i članova obitelji koji su daleko od Boga i žedni su njegove prisutnosti. Svaki roditelj isto je tako misionar svojoj djeci te onaj koji uvodi dijete u kršćanski način života.

? Zašto su misije važne za život svakog čovjeka?

! Misije su izuzetno važne i potrebne da bi svako ljudsko biće upoznalo Isusa Krista, živoga i uskrsloga, te prisutna u njegovu životu. Po misijama svaki čovjek koji je pozvan biti misionar, živeći svoje poslanje, svjedoči prvo svojim životom, a tek onda riječima, kako je to rekao sv. Franjo Asiški. Naš primjer mora biti poticaj drugomu, gdje god se nalazili.

? Dok jedni mladi oskudijevaju, drugi žive u obilju. Kako potaknuti mlade na razmišljanje o Bogu, kako im u fokus staviti molitvu i pogled prema Gospodinu na križu?

! Svakako je važno imati u vidu da je naš život prolazan i da smo na zemlji samo kratko, a cijeli je život vječni ispred nas. U tom smislu, kada u misi kažemo „gore srca“, to

doista znači to – naša srca već sada, na zemlji, moraju biti s njime. Pogled na križ podsjeća nas koliko je cijenu naš Gospodin morao platiti kad je podnio žrtvu nad žrtvama samo zbog toga što nas je ljubio do kraja.

? **Koliko život u Svetoj Zemlji i susret s brojnim hodočasnici- ma utječe na vaš duhovni život i rast u vjeri?**

! Ako tko živi na mjestima gdje su se dogodili najvažniji i jedinstveni događaji za naše spasenje, to je za njega posebna milost. Kad se čovjek nalazi na tzv. petom evanđelju, onda može iz bližega upoznati i shvatiti dubinu misterija, jer sama ta sveta mjesta to i svjedoče. To se najbolje može vidjeti na licima ljudi koja posjećuju ta sveta mjesta. Uvijek me hodočasnici podsjetite na moj prvi susret sa svetim mjestima i radostima koje sam iskusio. One su prisutne i sada, koliko god one bile svakodnevnne, ali toliko velike i jedinstvene.

? **Kako izgleda proslava Božića u Isusovu rodnom mjestu Betlehemu?**

! Velika milost! Velika radost! I iznad svega – velik mir. Mir koji samo Bog može donijeti. Naravno da smo mi franjevci na taj dan izuzetno zauzeti zbog pregršt obveza koje imamo na taj dan, ali ništa nam ne može oduzeti tu radost i mir koje malo djetušce, koje se rodilo upravo u tim jaslama i u toj špilji, donosi.

? **Što biste izdvojili kao posebnost Svete Zemlje, što mnogi ne znaju, a važno je istaknuti?**

! U prvom redu htio bih istaknuti ono što dođe poslije hodočašća, a to su svakako milosti i kako se čovjek doista može poistovjetiti sa svime što piše u evanđelju i može biti prisutan na tim mjestima, iako je daleko.

? **Koji su izazovi života u Svetoj Zemlji i s kojim teškoćama se narod susreće?**

! Situacija je teška za kršćane, pogotovo u odsutnosti hodočasnika. Postoje izazovi na koje nismo navikli, a to uključuje slobodno kretanje, nedostatak radnih mjesta, pitanje opstanka i preživljavanja. Zbog svega toga mnogo je kršćanskih obitelji već napustilo Betlehem ili ga namjerava napustiti.

? **Susrećete brojne hodočasnike i svakodnevno komunicirate s različitim profilima ljudi. Što mislite, koja je najveća potreba svakog čovjeka i što je čovjeku najveći kamen spoticanja?**

! Najveća potreba je pronalazak Boga. Bez iznimke. Mnoštvo ljudi odluči se na hodočašće jer želi promjenu u životu, ne želi nastaviti putem kojim su išli, i najveći im je kamen spoticanja ovaj svijet, koji ih odvaja od Boga.

? **Kolika je važnost molitve za naš život i rast u vjeri i koja je vaša omiljena molitva?**

! Bez molitve nema duhovnog života. Bez neprestana rasta u vjeri i želje za time nema puno puta, predokusa vječnosti. Kada čovjek ima vjeru, ne traži krivca u drugome. Traži prvo u sebi i gleda gdje mu je nedostajalo ljubiti drugoga kao sebe samoga i gdje ima mjesta da napreduje u ljubavi prema bližnjemu. A najdraža mi je molitva himan Duhu Svetomu.

? **Koji svetac vam je poticaj i uzor ljubavi prema Bogu i čovjeku?**

! Sv. Leopold Mandić. Sama njegova žrtva u ispovjedao- nici, gdje je običavao provesti sate, bez obroka. Njegova poniznost i ma- lenost. Njegovo čitanje srca u ispovi- jedi i koliko je uspio približiti ljude Bogu.

? **Što biste savjetovali, kako živjeti radost Božića svaki dan?**

! Radost Božića dolazi kada čovjek ima mir u srcu. Zato uvijek govorimo da se treba ispovjediti

prije Božića i pripremiti se za slavlje svetih otajstava dostojno. Kada mira nema, tj. kad ga grijeh otme, onda nema preduvjeti radosti.

Ona se mora živjeti cijelu godinu tako što ćemo očistiti srce od svega ono što priječi radosti da dođe do izražaja, koju je Isus donio kad se rodio u Betlehemu, na samo nekoliko metara odakle pišem ove riječi.

? **Dolazi kraj godine i mnogi razmišljaju o tome kako su proživjeli proteklih 12 mjeseci te pomalo strepe što donosi godina koja je pred nama. Što biste savjetovali, kako pobijediti strah od nepoznatoga?**

! Nepoznatoga u životu uvijek će biti. Ali straha ne smije biti. Jer znamo da nam Isus poručuje da se ne bojimo. Na toliko mjesta! U cijeloj Bibliji nalazimo taj poziv. 365 puta, da budem precizniji. Za svaki dan u godini. Sv. Ivan u svojoj poslanici govori da savršena ljubav izgoni strah. Straha u ljubavi nema.

? **Koja bi bila vaša poruka iz Svete Zemlje čitateljima Radosne vijesti?**

! Želio bih doista svim čitateljima poručiti da prigrle radosnu vijest, onu koju je Isus donio, unatoč svim izazovima koje susreću i koje će susresti. Da budu odvažni. I iskreni. U prvom redu prema Bogu, ali i prema ljudima koji su u njihovim životima. I da žive radosno, jer ovdje u Svetoj Zemlji očitovala se upravo ta radost. Radost Božića, Uskrsa, Uzašašća, Duhova... I svakako da ovaj Božić ne protekne bez izmirenja s Bogom, s drugima i sa samim sobom.

Molimo da nas ova jubilejska godina ojača u vjeri te nam pomogne da prepoznamo Krista uskrsnuloga u našem svagdašnjem životu, preobražavajući nas u hodočasnike nade.

Piše o. Vatroslav Halambek, SJ

Iz formulacije Papine nakane za ovaj mjesec, prosinac 2024., razvidno je da je to svojevrsan preludij u jubilejsku godinu, usredotočenu na tri temeljne teološke kreposti: vjeru, nadu i ljubav. To je ono čime smo obdareni za naš hodočasnički hod ovom zemljom. Bog nam se očituje u svojoj ljubavi, darujući nam svojeg Sina, koji svojom ljubavlju prema Ocu i prema nama očituje ne samo ljubav prema Ocu i nama, nego i snagu ljubavi koja ga prožimlje, a to je Duh Sveti. To nam je Isus zaslužio svojom smrću i uskrsnućem te nas darom Duha Svetoga vodi prema našem konačnom cilju u Bogu. Sve je to izravna Božja težnja da nas obdari svojim životom, pružajući nam već

sada u različitim okolnostima okus one sreće na koju nas poziva. Mnoge okolnosti našeg života doista su i dokaz Gospodnje neprestane pratnje naših koraka i propinjanja, naših padova i uzdizanja, ali istodobno su nam stalan poticaj da se ne predamo bilo kakvim ispraznostima. Tomu bi imala poslužiti i naša vjerna proslava jubilejske godine. Stoga ćemo ispuniti želju pape Franje da te plodove i molimo za sebe i za sav svijet.

Tomu također ima poslužiti i ovaj logo jubileja – godine gospodnje 2025. Sam ga je Papa još početkom 2022. godine prihvatio u dogovoru s nadbiskupom Fisichellom, kojemu je povjerio svu organizaciju jubileja. S autorima jubilejske himne pro-

tumačio je i jubilejski logo. Četiri osobe označavaju ljude sa sve četiri strane svijeta. One se drže križa, koji pri dnu postaje sidro čovječanstvu u borbi protiv udara valovlja. Likovi svojim bojama predstavljaju: crvena je ljubav, narančasta je ljudska toplina, zelena označava mir i uravnoteženost, a plava je znak sigurnosti i zaštite. Autor crteža Travisani želio je odgovoriti željama nadbiskupa Fisichelle, pa je značenje svega ovako sažeo: logo je imao biti pastoralan, da se odmah shvati, tehnički lako izvediv i estetski privlačan. Motiv je ispisan zelenim slovima da bi označio nas kao hodočasnike nade, što i jesmo, i zato ćemo se zdušno moliti, kako i želi papa Franjo.

Dobrotvorna akcija misijske skupine u Čepinu

Nakon euharistijskih slavlja u župama uskrsnuća Kristova i Duha Svetoga u Čepinu 17. studenoga 2024. pred crkvama su na štandovima župne misijske zajednice vjernicima ponuđene rukotvorine za svakodnevnu upotrebu. Prekrasne rukotvorine same su članice misijske skupine vezle i izrađivale tijekom cijelog ljeta. Uz platnene vrećice i cekere za kupovinu i druge namjene ponuđene su i slike s prikazom Isusova rođenja.

Pod vodstvom Marije Pandur, voditeljice misijske skupine, ruke vrijednih župljanka Nevenke Grgić, Ljiljane Hiršinger, Biserke Hefer i drugih izvezle su prekrasne motive na ekološkim platnenim vrećicama i ceckerima. Uza slike i crteže izvezene su i biblijske izreke, evanđeoski navodi i duhovne poruke koje potiču vjernike da, kamo god u svakodnevi odlaze sa sobom nose poruku radosne vijesti. Na platnenim torba-

ma moglo se naći i pravih umjetničkih djela, koje su osmislili i izradili Marija i Vlado Pandur te Marija Miloloža Pandur.

Tom akcijom župljani dviju če-pinskih župa, pod vodstvom župnika dr. Đurice Pardona, podupiru rad misionara diljem svijeta. Svih 716,10 € prikupljenih na štandovima župne misijske zajednice bit će upućeno Papinskim misijskim djelima, ustanovi Katoličke crkve koja pomaže djelovanje misionara diljem svijeta.

Tom gestom, uz redovito darivanje na Misijsku nedjelju, župljani su još jednom pokazali veliko srce i zajedništvo u brizi za misionare u dalekim zemljama, ali i skrb o ekološkoj svijesti vjernika u Čepinu u svakodnevnim aktivnostima, jer su torbice načinjene od platna i predviđene za višekratnu upotrebu. Nošenje torba s istaknutim biblijskim porukama ujedno je i oblik svjedočenja vjere u

svakodnevi: tijekom kupovine i nošenja namirnica s tržnice, kod frizera i u ljekarni, u banci i pošti i na mnogim drugim mjestima gdje god su takve torbice potrebne.

dr. sc. Đurica Pardon, župnik

Djelo svetog djetinjstva

U ovom vremenu došašća, koje po sebi predstavlja hod i iščekivanje, prvo čemu idemo ususret rođenje je Djeteta Isusa, koje je donijelo radost i nadu čitavomu svijetu. No je li to doista i danas tako? Može li se u ovom trenutku svako dijete i svaki čovjek veseliti Božiću i može li vidjeti nadu u bolje sutra? Svjesni smo, nažalost, da ne može. Nije samo danas tako; uvijek je bilo onih dijelova svijeta gdje vijest o Isusu Kristu nije došla ili gdje materijalne prilike nisu dopuštale da se radost njegova dolaska u punini zaživi. Zato već više od 180 godina Papinsko djelo svetog djetinjstva potiče mlade i djecu cijelog svijeta da otvore oči svojeg srca i da vide svoje vršnjake u različitim potrebama, bilo oko sebe, bilo u najudaljenijim dijelovima svijeta, te da upute za njih molitve i učine konkretna djela ljubavi, da na taj način donesu nadu onima koji ju nemaju.

Djelo svetog djetinjstva duguje svoje ime želji da se povjeri zaštiti Malog Isusa. Uvjereni da djeca mogu biti duhovna i društvena snaga za stvarnu preobrazbu svijeta, to djelo želi potaknuti pokret kršćanske djece posvećen pomaganju drugoj djeci. Djelo zadržava svoj izvorni misijski karakter i također uključuje predanost opiranju i osudi uzroka višestruka nasilja koje trpe djeca u svijetu te pridonosi konkretnim inicijativama pomoći. To je zalaganje tim učinkovitije ako se provodi u tijesnoj povezanosti s mjesnim crkvama i u skladu s obiteljima, župama i školama.

Kako je sve počelo?

Djelo sv. djetinjstva u svibnju 1843. u Francuskoj osnovao je mons. Charles de Forbin-Janson, biskup Nancyja. Pitao se kako spasiti kinesku djecu, koja su zbog siromaštva i

neznanja svojih roditelja bila prepuštana umiranju od gladi, i to bez sakramenta krštenja. Shvatio je da nitko ne će bolje razumjeti potrebe djece od same djece. Želio je uključiti djecu u misijsko djelovanje jer je vjerovao da djeca u Crkvi trebaju imati svoj glas i mogu dati puno kao misionari. Ideja je bila da djeca mjesečno doniraju jedan novčić za pomoć vršnjacima u dalekim zemljama te svakodnevno izmole *Zdravo Marijo* za svoje vršnjake.

Tijekom svih ovih godina veliko je dječje srce izmolilo milosti samo Bogu znane, ali i izgradilo u misijskim zemljama mnogo vrtića, škola, ambulanta, bolnica... Djeca u zajednicama, sirotištima, kućama za djecu s posebnim potrebama, izbjeglice, beskućnici zbrinuti su sredstvima iz tih izvora.

Sve je to moguće dobrotom djece koja sudjeluju u Djelu sv. djetinjstva i tako pokazuju svoju ljubav prema Isusu i drugoj djeci. Djelo svetog djetinjstva ima zadaću učiti kako drugima pomoći i kod djece buditi opću misijsku svijest kako svoju vjeru i materijalna dobra trebaju dijeliti s djecom iz ugroženih područja svijeta.

Aktivnosti u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini

U Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini Djelo sv. djetinjstva već desetljećima, poticano geslom „Djeca pomažu djeci“, raste i donosi plodove po misijskim kutijicama, koje svećenici i vjeroučitelji daju djeci na vjeronaučnim susretima da ih ponesu u svoje obitelji i da zajedno s ukućanima, roditeljima, braćom i sestrama, dje-

dovima i bakama budu najprije zahvalni za dar blagostanja te da daruju drugima ono što su i sami primili od Boga i dobrih ljudi. Vrhunac je dječjeg prinosa i misijske suradnje kada za vrijeme svete mise kao prigodan prikazni dar donose svoje misijske kutijice i stavljaju ih pred oltar. To se prakticira prigodom Misijske nedjelje, u listopadu, zatim na svetkovinu Bogojavljenja – Sveta Tri kralja, kad se obilježava Dan svetog djetinjstva, kao i na završetku korizmenog vremena, koje je posebno obilježeno odricanjem i solidarnošću. Međutim, misijske kutijice mogu biti i poticaj prvopričesnicima i krizmanicima da tijekom svoje duhovne priprave za primanje sakramenata budu otvoreni i za djela solidarnosti u misijama.

Pjevači Betlehemske zvijezde nezaobilazni su kad se radi o pripravi za Božić i Bogojavljenje. Oni su znak i svjedočanstvo da svatko svojim djelovanjem može mijenjati svijet. Darovi koji se tom akcijom prikupe slijevaju se u središnji fond Djela sv. djetinjstva za pomoć djeci u misijskim zemljama i smatra se da je to najveća akcija solidarnosti djece za

djecu te je od 2015. godine uvrštena na popis nematerijalne kulturne baštine pod zaštitom UNESCO-a.

Ne zaboravimo da djecu oblikujemo mi odrasli svojim primjerom. Stoga je naše duhovno, ali i materijalno djelovanje model uz koji djeca odrastaju i odgajaju se za odgovorne ljude, osjetljive za one koji su u potrebi. Budimo svi više kao djeca, radosni!

S tim ciljem pripremili smo knjižicu koja je svojevrsan vodič kroz čitavu godinu, osobito ovu jubilarnu, 2025. godinu, koja se u sveopćoj Crkvi odvija pod geslom „Hodočasnici nade“. Knjižica nudi poticajne tekstove, inspirativne svetačke likove, korisne kateheze i mnoge praktične, lako provedive projekte, koji mogu obogatiti svakodnevicu, oplemeniti srca, a istovremeno pokazati mladima i djeci širom svijeta koji žive u napuštenosti, neimaštini i bez nade da postoje oni koji za njih mole, za njih čine mala odricanja i žele biti Isusovo svjetlo koje će rastjerati tamu beznađa, koja prijete današnjemu svijetu. Knjižica je dostupna na mrežnim stranicama www.misije.hr i www.missio.ba.

PMD RH i BIH

Duhovna obnova za župne misijske suradnike u Zagrebačkoj nadbiskupiji

U organizaciji ravnateljstva Papinskih misijskih djela u Zagrebačkoj nadbiskupiji održana je u subotu 23. studenoga ove godine u prostorima Međubiskupijskog sjemeništa u Zagrebu duhovna obnova pred advent za suradnike, animatore i povjerenike župnih misijskih skupina Zagrebačke nadbiskupije pod

nadbiskupiji i domaćin susreta preč. Matija Pavlaković, najavivši sam tijekom duhovne obnove. U svojem pozdravu poseban naglasak stavio je na zahvalnost ponajprije onima koji su se odazvali misijskomu pozivu, kao i svima okupljenima na spremnosti služenja Crkvi u misijskom poslanju svojih župnih zajednica.

geslom: „Svi smo pozvani na svetost i na zajedničku misiju spasenja cijelog svijeta. Velika je to radost i odgovornost!“

Na početku duhovne obnove sve sudionike srdačno je pozdravio ravnatelj Papinskih misijskih djela u Zagrebačkoj

Program je nastavljen prigodnom katehezom koju je za župne misijske suradnike pripremio i održao Ilija Nikolić, vjeroučitelj i trajni đakon iz Župe sv. Petra apostola u Zaprešiću. U svojoj katehezi dotaknuo se i nadolazeće jubilejske 2025. godine. Tijekom izlaganja upitao je misijske animatore potiču li dovoljno mjesne Crkve i crkvene pokrajine krštenike na misijsko zalaganje i djelovanje i potiče li pastoral kao takav misijski žar u vjernicima ili ima još prostora gdje bi se mogao staviti jači naglasak na odgoj vjernika za misijsko djelovanje, zaključivši da su misije nosivi stup Crkve, koja ima izravno poslanje od Isusa Krista: „Pođite po svem svijetu, propovijedajte evanđelje svemu stvorenju!“ (Usp. Mk 16, 15.) Na kraju je pozvao okupljene da

budu inovativni u kreiranju raznih misijskih programa u svojim župnim zajednicama, a koji će svoju snagu crpiti upravo iz duhovnog blaga koje nam nudi nadolazeća jubilejska godina.

Nakon kratke pauze okupljeni su imali prigodu pristupiti sakramentu svete ispovijedi, a potom sudjelovati i u euharistijskom klanjanju pred Presvetim Oltarskim Sakramentom, gdje su izrečene molitve za sve žive i pokojne misionare i misionarke, kao i zahvale za njihov rad i trud na njivi Gospodnjoj, ali i zahvale za sve misijske suradnike u Zagrebačkoj nadbiskupiji te Crkvi u Hrvata općenito. Posebno se molilo na nakanu otvaranja novih misijskih zajednica u župama Zagrebačke nadbiskupije.

Vrhunac duhovne obnove bilo je euharistijsko slavlje u svečanoj sjemenišnoj dvorani, koje je, s početkom u 11.30 sati, predvodio voditelj misijskog ureda pri Hrvatskoj pokrajini Družbe Isusove o. Zvonko Vlah u koncelebraciji s domaćinom preč. Matijom Pavlakovićem. Đa-

konsku službu tijekom slavlja vršili su đakoni Ilija Nikolić i Ivan Čus, odgajatelj u sjemeništu. Ljepoti euharistijskog slavlja pridonijeli su sjemeništarci svojim ministriranjem i liturgijskim pjevanjem.

U svojoj propovijedi, uz tumačenje Božje riječi, poseban naglasak o. Vlah stavio je na molitvu kao bitan preduvjet za rast u osobnoj svetosti, koja onda potiče na poslanje i poziva druge na to poslanje: „ ‘Pođite i pozovite sve na gozbu!’ – to je, svi znamo, ovogodišnje geslo za Misijsku nedjelju. Mislim da mogu s pravom reći da ste vi ovdje okupljeni svojim angažmanom za misije potvrdili da ste se odazvali tomu Božjem pozivu. No nikada nije tako dobro a da ne bi moglo biti još bolje i upravo zato trebamo ozbiljno uzeti k srcu kao imperativ onaj izričaj koji ističe papa Franjo, a spominje ga evanđelist Matej (usp. Mt 22, 9), a to je poticaj da se i drugi odazovu Božjemu pozivu. (...) Poštovani suradnici misijskoga djela! Neka ova sveta misa bude prije svega prigoda da Bogu zahvalimo što

nam je dao mogućnost da duhovnom i materijalnom potporom pratimo naše misionare u njihovu nesebičnom predanju u radu za potrebite. To je s jedne strane povlastica, a s druge strane ozbiljna zadaća svakog kršćanina i trajna životna obveza.“

Nakon misnog slavlja i prigodne spomen-fotografije uslijedio je zajednički ručak u sjemenišnoj blagovaonici uz bratsko druženje.

Nadbiskupijski povjerenik preč. Pavlaković zahvalio je svim sudionicima na dolasku, a posebnu zahvalu izrekao je sjemeništarcima, koji su mu pomogli u realizaciji oko susreta svojim trudom i angažiranošću. Na kraju je najavio i nove susrete za nadolazeći period pastoralne godine, a sve s ciljem još kvalitetnije suradnje između animatora i baze, kao i jačanja misijske svijesti i promoviranja različitih inicijativa misijske djelatnosti na svim područjima crkvenog života u Zagrebačkoj nadbiskupiji.

Preč. Matija Pavlaković

Svjetski dan misija u Konjicu

Župna zajednica sv. Ivana Krstitelja u Konjicu nije mnogobrojna, broji svega oko 550 vjernika. Ali na Svjetski dan misija svojim prilozima želi iskazati ljubav i solidarnost prema najpotrebitijima u misijama. Osim kalendara koje smo naručili iz Misijske središnjice na našim stolovima našle su se krunice, narukvice, korpice sa slatkišima, pletene kape za bebe, kolačići i džemovi, koje su s velikom ljubavlju pripremile naše župljanke. Sve te simpatične i s ljubavlju pripremljene stvarčice privlačile su vjernike da nakon mise na našim štandovima

potraže nešto za sebe i vesela srca dadnu svoj prilog za misije. Tako smo ove godine našu misijsku kasicu ispunili s 1930 maraka. Vjerujemo da će Gospodin nagraditi našu darežljivost, kako nas uči *Sveto pismo*, da Bog ljubi vesela darivatelja (2 Kor 9, 7).

Našim dragim misionarima i misionarkama želimo obilje uspjeha i Božjeg blagoslova u njihovu djelovanju, a darežljive vjernike naše župe neka Gospodin ispuni dobrim zdravljem duše i tijela te ostalim potrebnim darovima koji pridonose vječnomu spasenju.

Josipa Kozarić

Humanitarna izložba za misije

ha – Dana zahvalnosti za plodove zemlje, a koja je kao i svake godine bila humanitarnog karaktera, ukupno je prikupljeno 4659,25 maraka.

Učenici Mona Đurić i Ivan Šmigoc, zajedno sa psihologinjom Anom Martinović, prikupljena su sredstva u Misijskoj središnjici uručili nacionalnomu ravnatelju Papinskih misijskih djela u BiH mons. Luki Tunjiću. Prikupljena sredstva dalje će biti prosljeđena misionarima Crkve u Hrvata, kojih je 70-ak

na raznim stranama svijeta. Učenici i djelatnici KŠC-a ponovno su pokazali kako je najvažnije biti darežljiv prema onima kojima je to najpotrebnije te zahvaljuju svima koji su na bilo koji način sudjelovali i dali svoj prinos.

Inače, KŠC „Sv. Josip“ svake godine redovito organizira misijsku akciju za svoje vršnjake i vršnjakinje te za najpotrebitije u misijskim zemljama. Uprava Centra tijekom godine organizira i druge humanitarne akcije te na taj način odgaja svoje učenike i djelatnike, senzibilizirajući ih za potrebe bližnjih i svih ljudi u nevolji.

KŠC „Sv. Josip“ / Missio.ba

Na izložbi u Katoličkom školskom centru „Sv. Josip“ u Sarajevu, organiziranoj povodom Dana kru-

Prilog sa sprovoda za misije

Događa se da obitelj pokojnika novac koji dobije za troškove sprovoda daruje za misije. Tako se dogodilo i na sprovodu prerano preminule Manuele Kuna (2010. – 2024.), iz Bugojna, koja je iznenada

preminula nakon svojega četrnaestog rođendana. Na sprovodu u Bugojnu bilo je nekoliko tisuća ljudi, kao i svi učenici iz osnovne škole, koju je pohađala. Pokojna Manuela pokazivala je svoju ljubav prema gladnoj djeci u misijama još od svoje pete godine života. Odricala se svojeg džeparca i punila misijsku kasicu, koju bi redovito donosila pred oltar na svetkovinu Sveta Tri kralja. Roditelji su to znali i svesrdno ju podržavali te su odlučili darovati misijama 2530 maraka

i 1500 eura, koje su dobili na dan ukopa. Plemenitu tradiciju sestre Manuele prihvatio je i mladi brat Toni, koji također pomaže misijama. Koristimo ovu prigodu zahvaliti Manuely na plemenitosti, suosjećajnosti i primjeru koji je pokazivala svima s kojima se susretala i živjela. Molit ćemo da Gospodin nagradi njezinu nesebičnost i darežljivost vječnim kraljevstvom u nebesima, a njezinoj obitelji, rodbini i prijateljima da dadne potrebnu snagu.

PMD BiH

Iz Hazaribaškog dnevnika

INDIJA
– o. Ante Gabrić

Hazaribagh, 1939.

Dragi moji,
mir Spasiteljv!

Ponajprije vam javljam da sam veoma dobro. Još smo uvijek u proljeću, pa je vrijeme izvanredno ugodno. No, kad vi budete čitali ove reke, mi ćemo se već kupati u znoju.

Da ne gubim vremena, nastavljam s novostima, koje su zapravo i već stare. Stao sam bio u Calcutti i obećao sam nešto reći o putovanju do Hazaribagha. No kako sam o tome napisao članak za *Katoličke misije*, samo kratko velim da se sve sretno svršilo, tek samo da smo jedanput s autobusom pokušali tvrdoću nekog zida. I o našem kolegiju također sam javio nekoliko glavnijih vijesti. Gledam malo u svoj dnevnik, pa vidim da bi toga bilo dosta i za knjigu.

5. prosinca. Uoči Svetog Nikole zadnji put sam se obrijao. Dao sveti Nikola te mi narasla duga brada, kao što je njegova! Do sada nije baš ne znam što. Zbog toga je i ne fotografiram, da se ne biste prepali. Bolje je malo pričekati.

9. prosinca. Počeo sam učiti bengalski, no tek privatno, jer se pravi bengalski tečaj otvara istom sredinom siječnja. Dosta težak jezik, osobito način pisanja, no na sve se čovjek pomalo priuči, pa tako i meni

ne izgleda više tako čudan i već ga polako govorim. Da vidite kako izgledaju ti *škarambeži*, šaljem vam jedan broj kalkutskih novina, koje nam amo dolaze. Izabrao sam baš onaj broj gdje se govori o padu naše bivše slavne vlade. Ja sam to napisao našim latinskim slovima, jer biste inače teško što razumjeli.

10. prosinca. Pohodio sam obližnju bolnicu krava. Ima unutra oko 700 bolesnih i starih „četveronožnih božica“. Već sam pisao kako Indijci, a osobito sekta džainista, štiju krave i brinu se za njih više nego za ljude. Ti ljudi nikada ne bi ubili ni najmanjeg kukca, ali će zato čovjeka ubiti za nekoliko rupija.

I ova je bolnica jedna od najvećih i dosta je lijepo uređena. Ima raznih odjela, već prema bolesti i zaslugama pojedinih krava. Pazite stoga da naše u Metkoviću budu dobre i revne, kako bi zaslužile lijepo mjesto u ovoj bolnici. Zadnji dio je najodvratniji. To je zadnji stadij tih iscrpljenih živina. Kad sam onuda prolazio, baš su dvije božice otezale papcima, a vrane i razni lešinari već su čekali na zidu.

Jadni ljudi, u što vjeruju! Oh, kad će napokon sinuti i njima svjetlo naše svete vjere!? Dao dragi Bog da to bude što prije!

Kasnije sam pohodio jednu urođeničku kuću, i to ne najsiromašniju. Naše kuće su palače usporedivši ih s ovim brlozima. Sve je, dakako, građeno od blata. Ovdje nije kao u Bengali, imaju kamena koliko žele, ali bi takova kuća stajala više, a narod je do krajnosti siromašan.

12. prosinca. Pregledao sam vrt s talijanskim bratom pomoćnikom. Sirota, veoma je veseo da može govoriti svojim materinskim jezikom. Već četiri godine nije imao prilike ovako dugo govoriti talijanski. Pričao mi je svega i svačega, no osobito o radnicima i zmijama.

Ovdje je običnim radnicima dnevna plaća četiri dinara uz vlastitu hranu, koju ujutro svaki sa sobom donese. Uvijek je riža, i to se nikad ne mijenja. Dok oni rade, ostave rižu na suncu da se grije, pa je onda oko podne saspu u sebe rukama.

Žene i djeca kao radnici imaju dnevno tek dva ili dapače i jedan dinar, a bijednici više puta rade marljivije od starih. Ti su uistinu lijeni, i ne svrše ni polovicu onoga što bi svršili u isto vrijeme naši radnici. Svakako da ima velikih nepravdi u Indiji. Jedina je evanđeoska ljubav kadra promijeniti sadašnje stanje, koje se puno ne razlikuje od ropstva.

Kako sam proslavio Božić, već sam vam pisao. Svakako da bi ljepše bilo kod kuće, no dragi Bog mi je dao i ovdje puno utjehe, i radosti. Na sam Božić navio sam gramofon, kojega sam iz Slovenije donio za jednog našeg brata. Slušao sam pjesmu *Sveta noć, blažena noć*, pa mi je izgledalo da sam tamo kod vas.

29. prosinca. Bio sam prvi put u džungli. Otišao sam tamo s novcima na šetnju. Bilo je lijepo. Zauzstavili smo se kod nekakove rijeke.

Kasnije sam s nekima otišao malo dublje unutra, pa smo naišli na tragove raznih divljih životinja, kojih se po danu ne treba bojati, jer se sve sakriju po svojim skrovištima. Bio je sa mnom i jedan Talijan, koji je iza svakoga grma vidio tigra ili panteru kako na njega zaskače. A po istini rečeno, bio je malo podeblji, pa mu je strah donekle i opravdan. Ja sam uz njega stajao sasvim miran, jer sam znao da je svaka zvijer toliko pametna te izabire bolji komad!

Za danas će biti dosta.

Sve vas po redu najljepše i najtoplije pozdravljam. Budite uvjereni da stalno mislim na vas i da se za vas molim i žrtvujem. Nemojte ni vi nikada mene zaboraviti! Molite se uistinu puno, da se na meni usmogne izvršiti volja Božja, pa će onda sve biti u redu!

Pozdrav svima u komšiluku i daljnem i bližem!

Ljubi vas vaš

Ante

Svršena je crkva u Morapaiu

Morapai, 10. prosinca 1963.

Predragi moji!

S Božića na Božić zajedničkim pismom, uz iskrene čestitke svima, čitavom našem krnjesavskom rodu, raštrkanom sada po čitavom svijetu. Nadam se da nitko još nije s kozmonautima na mjesec odletio! Dakako da ću vas se svih sjetiti kod ponoćke i ostalih božićnih misa, želeći vam posebno sveti Njegov mir, da ostanemo uvijek ujedinjeni ovom svetom Spasiteljvom ljubavlju!

Vašima najmlađima sve dobro od Malog Isusa, osobito da bi On među njima kojega izabirao za svoju svetu službu! Dani moga života polako odmiču, fra Nikolini također, pa zar će naš rod ostati bez zagovornika pred Božjim oltarom? Molimo se svi zajednički na ovu veliku nakanu!

Zadnje vijesti iz Morapaia. Na dan 30. listopada imali smo svečanu posvetu nove crkve Presvetog Srca Isusova. Morapai je bio pun-puncat gostiju sa svih starna. Bio je toga dana i zlatni jubilej redovničkog života dobre majke Genoveve, Irkinje.

Ona je tu u Morapaiu već 33 godine u djevojačkoj tkalačkoj školi. Crkva je sada dosta velika, ali ipak u nedjelje i blagdane moraju ljudi i vani sjediti.

Mnogi su mi prijatelji iz Calcutte pomogli kod zidanja, jer inače ne bih bio svršio posao ove godine. Jedan Čeh mi je najviše pomogao. Ime mu je Miroslav Hruška. Pomolite se za njega i njegovu obitelj na poseban način! Kad god idem u Calcuttu, uvijek me prima kao jednoga od svoje obitelji i uvijek se zanima da li mi što treba. Uistinu je to velikodušan čovjek.

Osim njega na poseban način su mi pomogli neki katolički Kinezi, stolari. Imaju veliku radionicu u Calcutti. I oni i gospodin Hruška bili su ovdje na posveti crkve.

Počeo sam također s proširenjem samostana, a ima i još nekoliko „poslića“. Nema opasnosti za nezaposlenost. A dakako, posla po selima ima i preko glave. Imamo i tu sela, kao i u Bošontiju, na sve strane. Tek smo dva svećenika u Morapaiu, pa svake nedjelje jednom valja u sela da rekne

tri mise. No ovdje je ipak lakše nego u Bošontiju, jer su putovi donekle bolji, a i udaljenosti nisu tako velike. Na misijskoj postaji mnogo vremena ode na škole. Baš su sada godišnji ispiti, jer su praznici za vrijeme tzv. indijske zime, u mjesecu prosincu. Škole će početi opet prvom polovicom siječnja. U ovo doba je također žetva riže, pa djeca mogu malo pomagati svojim roditeljima.

Ove godine smo prošli kroz teške dane, jer je cijena riže bila naglo poskočila, skoro dvostruko od lanske cijene. No hvala državnim vlastima, za škole i sirotišta mi smo mogli od njih izravno dobiti po nižoj cijeni. Ove godine žetva izgleda dobra. No za naš narod to mnogo ne znači, jer veoma malo njih ima zemlje. Mnogi od njih rade u gradu Calcutti, pa tako prehranjuju svoje obitelji. Idu dnevno odavle, najprije pješice oko jedan sat, onda oko dva sata željeznicom. Mnogi rade u našem sveučilištu i školama u Calcutti kao sluga i slično.

Ljubi vas sve vaš

Ante

Mons. Vlado Lukenda

Zahvaljujemo dobromu Bogu na daru života mons. Vlade Lukende, svećenika i biskupijskog povjerenika za misije Banjalučke biskupije, koji je preminuo 31. listopada 2024. u 77. godini života i 51. godini svećeništva.

Mons. Lukenda rođen je 29. veljače 1948. g. u Župi Barlovcu, u mnogobrojnoj obitelji, od roditelja Ilije i Marije. Nakon osnovnog školovanja u rodnom kraju za svećeničkog kandidata Banjalučke biskupije školovao se u Zagrebu i Đakovu. Za svećenika ga je zaređio na Petrovo 1974. g. blagopokojni biskup mons. Alfred Pichler u banjalučkoj katedrali.

Nakon kapelanske službe u banjalučkoj Župi pohoda BDM i pomoćnika u Biskupskom ordinarijatu, 12 godina bio je „desna ruka“ biskupu Pichleru kao tajnik, kancelar, ekonom i rektor katedrale. Biskup banjalučki mons. Franjo Komarica imenovao ga je 1989. g. prnjavorskim župnikom. U ratnim, teškim vremenima bio je župnik susjednih župa Dragalovci i Kulaši. Uza sve župničke obveze obnašao je niz važnih svećeničkih služba u biskupiji, kao dekan te član svećeničkoga i konzultorskog vijeća. Niz godina bio je biskupijski ravnatelj za misije te član Vijeća za obitelj Biskupske konferencije BiH.

U župi sv. Antuna Padovanskoga Prnjavor je nakon rata obnovio brojne kapele, kao i župnu crkvu sv. Antuna Padovanskoga, te izgradio novi pastoralni centar i župnu kuću. Zahvalni su mu Poljaci i Nijemci, za koje se pobrinuo da vrati iz zaborava nekadašnje njihove župe u Gumjeri, u kojoj je njihov mladi župnik vlč. Ante Dujlović ubijen iz mržnje na vjeru 1943. g., kao i Župu Šibovsku, održavajući njihovo groblje i grob vlč. Ivana Marića, kojemu je podigao nadgrobnu ploču.

Mons. Lukenda bio je dijecezanski ravnatelj Papinskih misijskih djela za Banjalučku biskupiju više od dvadeset godina. Tu je službu obavljao predano, odgovorno i s puno ljubavi. Njegovu poniznost, skromnost, jednostavnost života i ljubav osjetili su ponajprije vjernici župa u kojima je službovao i svi ljudi s kojima se susretao, ali i vjernici naših misionara, koji su dobivali njegovu pomoć. Premda je Banjalučka biskupija najmalobrojnija u Bosni i Hercegovini, većina je župa sudjelovala u misijskim projektima i akcijama, u čemu najveću zaslugu ima upravo mons. Lukenda, koji je znao doprijeti do srca župnika i vjernika.

Njegovu poniznost, jednostavnost, skromnost, ljubav prema hrvatskom jeziku i profinjen humor istaknuli su na misi zadušnici u Banjoj Luci biskup Željko Majić, generalni vikar Karlo Višaticki i nacionalni ravnatelj Papinskih misijskih djela BiH Luka Tunjić.

Mons. Lukenda pokopan je 5. studenoga 2024. godine na banjalučkom groblju sv. Marka.

Počivaj u miru Božjem, dobri naš Vlado, i prati iz neba misijsku djelatnost Crkve!

PMD RH I BIH

ZA MISIJE I MISIONARE:

Obitelj Mišanović 500 KM * Iva Raspudić 50 KM * Anica Boban 100 KM * Zarko Zeljko 300 KM * Anđelko Tunjić 50 KM * Dragica Djaković 20 EUR * Župa sv. Ilije proroka, Glamoč 420 KM * Boženka Kolovrat 100 KM * N. N. 300 KM * N. N. 30 KM * Sestre Uršulinke, Zenica 100 KM * Anto Jurić 30 KM * Stojan Bošnjak 100 KM * Zrinka Drmić 50 KM * Antea Milošević 50 KM * Članice Krvi Kristove, Banja Luka 110 KM + 50 EUR * N. N., Bistrica k / Zepča 85 EUR * N. N., Bistrica k / Zepča 50 EUR * Obitelj Miličević, 500 KM * Samostan Sestara Naše Gospe, Zagreb 20 EUR * Karmel, Brezovica 500 EUR * Orlov Kuk j.d.o.o. 30 EUR * Tomislav Kežman 100 EUR * Davor Kazalac 5 EUR * Knjigovodstvo - VI. Dragica Dvoršak 50 EUR * Ana Majdančić 400 EUR * Mirjana Lovrić 10 EUR * Matija Sunara 100 EUR * Andrija Molnar 100 EUR * Pintarek Davor 5 EUR * Aleksandra Horvat 1 EUR * Davor Cindrić 120 EUR * Dr Stjepan Kožul 100 EUR * Božo Prka 20 EUR * Šešljaga Vlastimir 6 EUR * Trgovački Obrt Ceranka 10 EUR * Ivan Dabo 20 EUR * Ljilja Kvesić 205 EUR * Marija Grbić 6,64 EUR * Trupković VI. I. Trupković 10 EUR * Dentalni laboratorij Ivana Bjelić, 30 EUR * Kaleb Šima 30 EUR * Don Bože Čubelić 500 EUR * Samostan Sv. Mihovila, Zadar 15 EUR * Igor Komljenović 165 EUR * Željko Mance 5 EUR * Sestre dominikanke Kongregacija Svetih Anđela Čuyara, Virje 50 EUR * Biser Metal d.o.o. 50 EUR * Župa Sv. Lovre, Trogir 20 EUR * Ivan Stričević 3000 EUR * Župa Gospe van Grada, Šibenik 25 EUR * Meditronik d.o.o. 100 EUR * Dentalna Poliklinika Mady Maričić 50 EUR * Renato Maričić, tvrtka «Marun», Slavonski Brod 300 EUR * Obitelj Čustić 10 EUR * Mišela Vinček Copić 200 EUR * Valentina Kovačić 15 EUR * Banderica Djanfranko i Ana 100 EUR * Tomislav Ištok 6,64 EUR * K. Tadjanić 100 EUR + 50 EUR * Zeljka Stojić 6,64 EUR + 6,64 EUR + 6,64 EUR * Ivana Dokoza 15 EUR * Ivan Kukina 2 EUR * Ivica Roketinac 650 EUR * Anselma Selar 30 EUR * Lidija Ledinić 100,64 EUR * Marta Pipić 6,64 EUR * Lucija Črnogorac 100 EUR * Župa Sv. Mihaela Arkandela, Gračani-Zagreb 1050 EUR * Barbara Jhodak 5 EUR * Ivana Škrnjug 20 EUR * Vlatka Škufca 20 EUR * Lidija Batnožić Vučić 5 EUR * Dragica Radoš 15 EUR * Mauricio Sincić 100 EUR * Marić Ante 16,64 EUR + 100 EUR + 150 EUR * Brankica Levak 50 EUR * Stefanija Vusić 5 EUR * Jasna Brkić Koši 14 EUR + 10 EUR * Stjepan Harča 10 EUR + 10 EUR * Termoproces d.o.o. 40 EUR * Dragan Purišić 13,27 EUR * Tina Petković Ličina 10 EUR * Petar Švogor 50 EUR + 50 EUR * D. Gatar 8,63 EUR * Ivan Katić 170 EUR * Milan Komljenović 10 EUR * Anisija Podrug 30 EUR * Tomislav Borovak 5 EUR * M. Mihaljević 2,65 EUR * Ante Marinović 6,64 EUR * Matea Fabris 20 EUR * Topić Branko 15 EUR * Župa Uznesenja BDM 21,5 EUR * Ivana Josipović 13 EUR * Hrvoje Cerovac 20 EUR * Vjeran i Mirjana Ivošević 20 EUR * Ivana Buklijaš 50 EUR * Kostešić Marija i Božo 13,27 EUR * Mario Boras 30 EUR * Vlatko Miličević 15 EUR * Dubravka Madarević 25 EUR * Župa Sv. Anselma, Nin 300 EUR * Nikola Uravić 100 EUR * Božo Rimac 100 EUR * Nedić Ivka 6,64 EUR * Tomkić Nikola 35 EUR * Damir Orešković 6,64 EUR * Silvana Knežević 100 EUR * Malec Ivica 30 EUR * Dolores Ivezic 100 EUR * Vera Doljanac 10 EUR * Branka Matić 26,54 EUR * Jozo Musić 25 EUR * Marija Križek 13,27 EUR * Ivo Marušić 15 EUR * Marija Vuletić 15 EUR * Radošević Gordana 7,5 EUR * Franjevački Samostan - Župa Sv. Terezije od Djeteta Isusa, Donji Karin 150 EUR * Jasminka Jug 7 EUR * Zoran Arapović 20 EUR * Miroslav Blažan 6,64 EUR * Božica Sambolec 20 EUR * Sanja Ivčević 20 EUR * Klara Pošćić Stilin 15 EUR * Mato Lešić 10 EUR * Tomislav Drmić 7 EUR * Maja Musa 15 EUR * Kristijan Banić 40 EUR * Vlatka Lahovsky 20 EUR * Ivanka Nikolić 130 EUR * Josip Bošnjak 10 EUR * Kata Zubak 10 EUR * Ivana Radoš 15 EUR * Corković Dragan 13,33 EUR * Marija Šošćarić 20 EUR * Anka Jakara 20 EUR * Ivan Ivanković 6,64 EUR + 6,64 EUR + 6,64 EUR

+ 6,64 EUR + 6,64 EUR * Zorislava Balaz 6,64 EUR * Stela Dujmović 13 EUR * Kata Matković 4 EUR * Dijana Radanović 30 EUR * Nikolina Stimac Puž 6,64 EUR * Tomislav i Dragica Ivošević 20 EUR * Miro Baković 1 EUR * Ante Mazić 7 EUR * Zeljka Vendić 30 EUR * Maja Peraica 15 EUR * Marica Čavlina 13,27 EUR * Josip Kalmar 50 EUR * Dubravka Trgovac 10 EUR * Tea Vuković 20 EUR * Ilija Posavec 10 EUR * Nikolina Mandić 20 EUR * Ivan Zrno 30 EUR * Milan Šijan 33 EUR * Jelena Orešković 6,64 EUR * Čović Ante 70 EUR * Edita Kir 10 EUR * Marija Selar 10 EUR * Leticija Kolaković 20 EUR * Vesna Klepo 50 EUR * Profi Mix d.o.o., Pirovac 50 EUR * Joško Listeš 25 EUR * Sestre Kćeri Milosrda, Osijek 10 EUR * Sanja Savić 5 EUR * Jadranka Bačić-Katinić 13,27 EUR * Kata Sabelja 13,27 EUR * Ivica Bradara 19,91 EUR * Tomislav Čubelić 30 EUR * Brigita Medvidović 20 EUR * Klarić Vinko 50 EUR * Anica Josić 20 EUR * Vatroslav Mihalić 13,27 EUR * Terezija Ratković 10 EUR * Hey Parks d.o.o. 1000 EUR * Marijana Turčin 5 EUR * Aleksandar Jazić 27,5 EUR * Davor Begović 6,64 EUR * Andrea Bobanac 30 EUR * A. Perhaj 50 EUR * Petra Plešec 15 EUR * Novak Ante 50 EUR * Ivanka Benjak 10 EUR * Josip Vukšić 50 EUR * Josip Lučić 100 EUR * Ivana Goleš 20 EUR * Cizmić Stipe 10 EUR * Margareta Horžić 20 EUR * Ljiljana Preradović 10 EUR * Ivanka Lenarčić 25 EUR * Ivana Knežić 66,36 EUR * Stana Prskalo 19,91 EUR * Valentino Mijandrušić 50 EUR * Miljenko Presečki 50 EUR * Klaudio Krajcar 50 EUR * Damira Mendušić 6,64 EUR + 6,64 EUR + 6,64 EUR + 6,64 EUR + 6,64 EUR * Zdenka Podhraški-Relja 10 EUR * Stefanija Vusić 5 EUR * Marinko Hodulin 20 EUR * Vesna Vinicki 7 EUR * Josip Gverić 10 EUR * Ljiljana Barbarić 50 EUR * Dubravka Afrić 15 EUR * Karolina Hrstović 100 EUR * Mario Ivanović 20 EUR * Dragica Purišić 13,27 EUR * Hribar Gordana 30 EUR * Milena Zaninović 25 EUR * Ruža Marjanović 30 EUR * Vesna Matišin 80 EUR * Dominikanski samostan Kraljice sv. Krunice, Zagreb 2.780 EUR * Župni ured Gospe van Grada, Šibenik 50 EUR * Župa Presv. Trojstva, Slivno-Imotski 615 EUR * Župa BDM Kraljice sv. Krunice, Remetinec-Novi Marof 800 EUR * Župa Krista Kralja, Zagreb 497,50 EUR * Župa BDM Kraljice sv. Krunice, Remetinec-Novi Marof 1.082,80 EUR * Kristina Radić 120 EUR * Župa Preslavnoga Imena Marijina - Osijek 2.542 EUR * Župni ured Gospe van Grada, Šibenik 25 EUR * Župa Uskrsnuća Kristova, Čepin 716,10 EUR * Župni ured Gospe van Grada, Šibenik 25 EUR * Župa sv. Martina biskupa, Vranjic 975 EUR * Kćeri Božje ljubavi i suradnici - Granešina 700 EUR

ZA GLADNE, BOLESNE, GUBAVE I NAJPO-TREBITIJE:

Šima Barbarić 50 KM * Eleonora Rašić 150 KM * Nikola Sliškošić 100 KM * Toma Vuković 270 EUR * Tomislav Kolarević 30 EUR * Ivan Švabek 100 EUR * Stjepan Harča 10 EUR + 10 EUR * Ana Sestak 150 EUR * Misionarke Krvi Kristove, Ivanec 150 EUR * Marica Vrtarić 6,64 EUR * Zubčić Zoja 13,27 EUR * Branko Dragojević 40 EUR + 40 EUR * Zrinka Pulić 75 EUR + 0,75 EUR * Ljubo Radić 30 EUR * N.N. 25 EUR * N.N. 2,04 EUR * Pero Petanjak 15 EUR * N.N. 20 EUR * Radošević Gordana 7,5 EUR * Josip Kordić 20 EUR * Ružica Kučan 50 EUR * Dijana Miletić 30 EUR * Tomislav Zrinski 50 EUR * Zdenka Šever 20 EUR + 20 EUR * Josip Gverić 10 EUR * Željka Vodopija 26,54 EUR * Robert Janjiš 55,96 EUR + 50 EUR * Andrija Martinović 123 EUR * Klara Batina 10 EUR * Dubravko Dujmić 20 EUR * Tomkić Josip 50 EUR * Domagoj Vukman 20 EUR + 180 EUR * Ana Mrgan 15 EUR * Blaško Kivić 50 EUR * Lidija Petrač 10 EUR * Kristina Knežević 5 EUR * Marijana Maleš 10 EUR * Čargonja Vera 80 EUR * Sandra Španić 40 EUR * Margareta Sigmund 150 EUR * Veronika Radić 50 EUR * Stella Žanić 18 EUR * Zubčić Zvonimir 20 EUR * Mihael Gavran 2 EUR * Mirela Žeravica 30 EUR * N.N. 20 EUR

SV. DJETINJSTVO - ZA DJECU U MISIJAMA - MISIJSKE KUTIJE:

Župa sv. Marka i sv. Luke, Mostar 2.650 KM * Mara (Marica) Stjepanović 100 EUR + 60 KM *

Župa sv. Josipa, Teslić 130 KM * Marina Vuletić 30 EUR * Kapela Corpus Domini, Zagreb 1290 EUR * Zdravka Lovrić 10 EUR * Dinko Rogulj 100 EUR * Oš Mate Lovrak, Zagreb 350 EUR * Mila Žilić 100 EUR * Mršić Tomislav 50 EUR * Dječji vrtić sv. Josip, Granešina 542,86 EUR * Nadica Haric 10 EUR *

DJELO SV. PETRA - ZA ŠKOLOVANJE SVETIČENIKA U MISIJAMA:

Molitvena zajednica „Emanuel“, Ružići 350 KM * Ivana Čilić 20 KM * Ljiljana Lukenda 200 KM * Eleonora Rašić 200 KM * Stjepan Harča 30 EUR + 30 EUR * Janko Krznarević 133 EUR * Tomislav Perić 100 EUR * Tomislav Bilić 19,91 EUR * Josipa Skračić 70 EUR *

ZA GLADNU I BOLESNU DJECU:

Obitelj Ive i Danijele Kuna, Bugojno 2.530 KM * Jure Rupčić 1.000 KM * Učenici i djelatnici KSC-a „Sv. Josip“, Sarajevo 2.565 EUR * Osnovna škola Vladimira Pavlovića, Čapljina 2.198,90 KM * Srednja škola A. B. Šimića, Grude 1.004,20 KM * Irena Simić 30 KM * Vesna Zdravac 100 EUR * Milena Obrovac 20 EUR + 20 EUR * Milica Krpan 50 EUR + 100 EUR * Željko Horvat 44 EUR * Vedran Slapničar 4,65 EUR * Diana Bagarić 6,64 EUR * Danijela Horvatek Tomić 26,54 EUR * Vesna Librenjak 10 EUR * Andreja Matković 10 EUR + 10 EUR * Marija Galić 10 EUR * Zlatko Krasić 10 EUR * Kristina Zlatić 20 EUR * Hećimović Vesna 20 EUR * Rafael Dropulić 15 EUR * Dušanka Milin 100 EUR * Marija Bobinac 20 EUR * Zlatko Horvat 15 EUR * Branka Budin 50 EUR * Katica Oman 5 EUR * Milica Bunić 13,27 EUR * Igor Končurat 15 EUR * Ivo Komljenović 15 EUR * Marcelić Josip 20 EUR * Vesna Klaić 10 EUR * Sergio Negovetić 30 EUR * Cirko Petar 13,27 EUR * Nadija Mesarić 10 EUR * Blagoje Kordić 20 EUR * Nedjeljka Drmić 15 EUR * Jozo Bjelanović 15 EUR * Hrvoje Perković 5 EUR * Horvat Željko 44 EUR

ZA ŠKOLOVANJE DJECE U MISIJAMA:

Berislava Perić 100 KM * Ivanka Doko 25 KM * Kompind d.o.o., Vitez 50 KM * Anda Mihaljević 100 KM * Obitelj Lebo, umjesto cvijeca prigodom smrti brata Milana, Pajić Polje, Uskoplje 640 EUR * Josip Topalović 100 EUR * Dario Maradin 13,27 EUR * Stjepan Vuzem 30 EUR * Ljubo Radić 30 EUR * Ljubica Turina 100 EUR * Zrinka Čale 30 EUR * Marčinković Zoran 40 EUR * J. Zrno 3,98 EUR * Antonieta Težak 15 EUR * Mihael Popinjač 33 EUR * Anica Keškic 20 EUR * Danica Humek 5,3 EUR * Župa Uznesenja Marijina - Katedrala, Poreč 1800 EUR * Marijana Rukavina 15 EUR * Marija Cerčić 150 EUR * Helena Petrović 20 EUR * Stevo Horvat 14 EUR * Anda Mrvelj 13,27 EUR * Jularić Galić Ana 15 EUR * Vuković Nada 10 EUR * Ruža Turk 6,64 EUR * Vesna Erdec 9,95 EUR * Danica Kristić 13,27 EUR * Anda Svoboda 6,64 EUR * Zrinka Dragić 30 EUR * Mateo Radić 14 EUR * Ivanka Boras 30 EUR * Vjekoslav Aleksić 50 EUR

ZA BUNARE U MISIJSKIM ZEMLJAMA:

Marko Puškarić 30 EUR * Pero Petanjak 10 EUR * Laura Lazić 10 EUR * Marčinković Zoran 40 EUR * Sandro Jakopčević 50 EUR * Kata Galac 7 EUR * Marija Topić 25 EUR *

ZA MISIJE I GLADNE U TANZANIJU:

Marijana Trupina 300 KM * Mara Jurić 50 KM * Borislava Kamsigovska-Sarić 5 KM * Ivan Šarić 10 KM * Jelkica Štronja 15 EUR * Ivan Štoković 1000 EUR * Hart Perović d.o.o. 100 EUR * Robert Skejić 20 EUR * Snježana Mikec 13,5 EUR * Anka Sanjković 5 EUR * Mateša Marija 20 EUR * Mila Purišić 3,98 EUR * Anja Zoričić 13,27 EUR * Dujić Jela 15 EUR * Dijana Solentićki 20 EUR * Pamela Banovac 6,64 EUR * Ivo Hrga 6,64 EUR * Anita Mikec 13,27 EUR * Marijana Vilić Ivanković 6,64 EUR * Martina Oravec 15,93 EUR * Tihana Martinović 2,65 EUR * Zrinka Kelava 6,64 EUR * Josip Spajić 6,64 EUR * A. Rimac 13,27 EUR * Damjanović Eva 13,27 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U EKVADORU:

Autoprijevoznik, vl. Goran Čuljak 100 EUR * Čurić Lucija 40 EUR * Antun Brajković 10 EUR * Vladimir Sukser 50 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U RUANDI:

Molitvena zajednica „Emanuel“, Ružići 400 KM * Marija Hrkač 100 KM * Jurica Benzoni 110 EUR * Srećko Botrić 30 EUR * Zoran Zorica 13,27 EUR * Romano Tripalo 20 EUR * Ružica Hrkač 25 EUR * Igor Pivac 200 EUR * Marija Barić 2 EUR * Irena Šujević 20 EUR * Marija Bartošek 80 EUR * Katarina Vajdoher 20 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U ZAMBIJI:

Marija Bartošek 80 EUR * Dubravko Mijić 300 EUR * Marijan Zovak 50 EUR * Mirana Meštrović 20 EUR

ZA MISIJE I GLADNE NA MADAGASKARU:

Rastislava Pedišić 20 EUR * Autoprijevoznik, vl. Goran Čuljak 100 EUR * Jelkica Štironja 15 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U KENIJI:

Marija Lucić 10 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U BENINU:

Kata Korač 70 KM * Mara Šišić 20 KM * Luca Anić 100 KM * Dubravka Pavišić Strache 10 EUR * Iva Miličević 30 EUR * Marija Horvat 15 EUR * Župa Sv. Mihovila, Trilj 60 EUR * Rastislava Pedišić 20 EUR * Slavica Bilandžić 13,27 EUR * Kata Vинојčić 100 EUR * Josip Oreč 33 EUR * Helena Cividini 20 EUR * Ljiljana Lukač 13,27 EUR * Marica Laštro 200 EUR * Apriori d.o.o. 100 EUR * Osnovna Škola Supetar 884,85 EUR * Davorka Šimanović 20 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U BURUNDIJU:

Nada Hrga 39,82 EUR + 39,82 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U KAMERUNU:

Milka Brekalo 50 EUR * Milka i Elma Brekalo 100 EUR * Ivan i Mirjana Šprajc 100 EUR * Katarina Šprajc 1000 EUR * Agneza Kovačić 80 EUR * Franjo Trojnar 15 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U BOLIVIJU:

Slavica Barunčić 100 KM * Milijana Glavinčić 100 KM * Ivana Juroš 50 KM * Ratka Gavran 30 KM * N. N., Žepče 50 KM * Ana Pervan 50 KM * Anica Gavran 30 KM * Zorka Ivandić 100 KM * Ivona Rotim Mutilović 50 KM * Laboš Ana Marija 50

EUR * Rastislava Pedišić 20 EUR * Goranka Mu-njić 50 EUR * Ivana Radoš 15 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U PERUU:

Violeta Ljubić 30 KM * Autoprijevoznik, vl. Goran Čuljak 100 EUR * Ivica Filipović 50 EUR *

ZA MISIJE I GLADNE NA HAITIJU:

Obitelj Mišanić 500 KM * Ivanka Bencun 200 KM * Hrvoje Lasić 50 KM * Nikolina Petrović 5 KM * Stjepan Dunder 20 EUR * Antonija i Antonio 200 EUR * Anđelka Colak 100 EUR * Župa BDM Kraljice Apostola, Zaprešić 812 EUR * Stefica Palošika 26 EUR * Lyki d.o.o. 50 EUR * Obitelj Lopac 1000 EUR * Žagarova Margita 20 EUR * Branko-Ivan Pervan 1000 EUR * Boris Šošić 150 EUR * Ana Dragošević 20 EUR * Matej Marković 100 EUR * Ovdjetnica Lena Bubalo 300 EUR * Zvonimir Kvesić 15 EUR * Kristina Horvat 50 EUR * Vedran Cesarec 500 EUR * Croatian Womens Club 3000 USD * Zvezdana Bačac 100 EUR * Župljani Presvetog Srca Isusova i Učenici OŠ Velika Pisanica 450 EUR * Ivo Čotić - Sprovod pok. Stane Čenan 1335 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U UGANDI:

Mladen i Mara Šimić 150 EUR * Lucija Obrubić 150 EUR * Vič. Pavo Brajinović 450 EUR * Svečanik iz Bosne 3.000 EUR * Svečanik iz Bosne 2.000 + 2.000 EUR * Anto i Mara Popić 200 EUR * s. Terezija Batarilo 50 KM * N. N., Sarajevo 300 KM * Vlado Šiško 100 KM * Obitelj Kelava 200 KM * Ivan Prskalo 20 KM * Adrijana Kajić 100 KM * Violeta Ljubić 20 KM * Željko Batinović 10 EUR * Stjepan Dunder 20 EUR * Antonija i Antonio 200 EUR * Anđelka Colak 100 EUR * Župa BDM Kraljice Apostola, Zaprešić 812 EUR * Stefica Palošika 26 EUR * Lyki d.o.o. 50 EUR * Obitelj Lopac 1000 EUR * Žagarova Margita 20 EUR * Branko-Ivan Pervan 1000 EUR * Boris Šošić 150 EUR * Ana Dragošević 20 EUR * Matej Marković 100 EUR * Ovdjetnica Lena Bubalo 300 EUR * Zvonimir Kvesić 15 EUR * Kristina Horvat 50 EUR * Vedran Cesarec 500 EUR * Croatian Womens Club 3000 USD * Zvezdana Bačac 100 EUR * Župljani Presvetog Srca Isusova i Učenici OŠ Velika Pisanica 450 EUR * Ivo Čotić - Sprovod pok. Stane Čenan 1335 EUR

ZA MISIJE I GLADNE NA SALOMONSKIM OTOCIMA:

Ivanka Čavar 50 KM * Jozo Hrkač 50 KM * N.N. 20 EUR * Nikola Tomašević 120 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U DR KONGU:

N. N., Banja Luka 340 KM * Ivanka Bencun 100 KM * Srećko Botrić 30 EUR * Stane Radulović 7 EUR * Josić Mato 30 EUR * Mladen Crneković 15 EUR * Marija Vuković 20 EUR * Marija Barić 2

EUR * Nikola Horvat 15 EUR * Dario Časar 35 EUR * Anka Dužnović 50 EUR * Mijo Meter 100 EUR * Marija Daniela Krnić 250 EUR * D. Delić 31,85 EUR * Specijalistička ginekološka ordinacija Biljana Tabak, Belišće 13,28 EUR * Sopta Branka 300 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U NIGERIJU:

N. N., Kruščica, Vitez 400 KM * Vera Lakatoš 100 EUR * N.N. 20 EUR * Autoprijevoznik, vl. Goran Čuljak 100 EUR * Lakatoš Vera 100 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U ARGENTINI:

Irena Šujević 20 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U GANI:

Autoprijevoznik, vl. Goran Čuljak 100 EUR * Anka Dužnović 50 EUR

ZA SVETE MISE U MISIJAMA:

N. N., Sarajevo 300 KM * Milan Komljenović 10 EUR * Dubravko Tandarić 10,38 EUR * Sestre kćeri milosrđa, Osijek 120 EUR + 120 EUR * Marija Knezović 10 EUR * Anita Bradarić 10 EUR + 10 EUR

ZA AKCIJU MIVA – MISIJSKA VOZILA:

Župa sv. Ante Padovanskog, Grabovica 1.700 KM * Župa Uzvišenja Sv. Križa, Klopče 90 KM * Župa Sv. Josipa, Gornja Dubica 500 KM * Župa Glavo-sjeka sv. Ivana Krstitelja, Odžak 550 KM + 500 EUR * Župa Uzvišenja Sv. Križa, Bistrica k / Žepča 450 KM * Hrvoje Lasić 50 KM * Marija Cikojević Klasić 13,27 EUR + 13,27 EUR * Iva Vukas 3 EUR * Župa Svetog Duha, Đulovac 1200 EUR * Kristi-jan Markač 240 EUR * Župa Sv. Vida Mučenika 3000 EUR * Dubravko Tandarić 31,01 EUR + 63,29 EUR * Tamara Šurina 5 EUR * Kata Galac 10 EUR * Luca Radman 2,65 EUR * Marlon Macanović 5 EUR * Slavica Drakulić 20 EUR * Natko Blagojević 13,27 EUR * A. Harča 2,65 EUR * Vedran Višnjić 20 EUR * Mirana Meštrović 10 EUR * Anka Dužnović 50 EUR + 50 EUR

„MASLINOVA GRANČICA – MOJ DAR ZA MISIJE“:

Župa Sv. Josipa, Gornja Dubica 100 KM

MISIJSKA KRIŽALJKA – PROSINAC 2024.

Radosna vijest	Savršena osoba	Žena iz Biblije	Zanos	Inicijali našeg igrača	Krijepest svete godine	Žensko ime	Pepeljast	Rimski pet	Žensko ime	TK	Visoko (lat.)	Čada	↔
Prigodna čestitka													
Erupcije iz zemlje							Zajedništvo Stanovnik Arabije						
Grčko slovo				Krasan Logor						Broj Mjesto (ikav.)			
Lidijski kralj							Dio tijela Novac					Dušik Vrsta bicikla	
				Prvo slovo		Pribori Stara mjera (množ.)						Veznik Kuhinjski pribor	
				Biskupski ordinarijat		Kritično 5 mađarski							1. i 5. slovo obece
				Željezne stege						Tisuću kilometara Bor			
Prigodna čestitka													

Rješenja iz prošlog broja: MISIJSKA, MISA

DAN PAPINSKOG MISIJSKOG DJELA SVETOG DJETINJSTVA

BOGOJAVLJENJE, 6. SIJEČNJA 2025.

DJECA POMAŽU DJECI

**PAPINSKA MISIJSKA DJELA
U REPUBLICI HRVATSKOJ -
NACIONALNA UPRAVA**

Ksaverska cesta 12a, HR - 10000 ZAGREB

Tel. 00385/1/5635-055

E-mail: missio.croatia@misije.hr

web: www.misije.hr

 facebook.com/missioHR

 instagram.com/misije.hr

**NACIONALNA UPRAVA
PAPINSKIH MISIJSKIH
DJELA U BOSNI I HERCEGOVINI**

Kaptol 32, BiH - 71000 SARAJEVO

Tel. 00387/33/667-889

E-mail: missio.bih@bih.net.ba

web: www.missio.ba

 facebook.com/missioBiH

 www.instagram.com/missio.ba